

Jaarverslag 2010

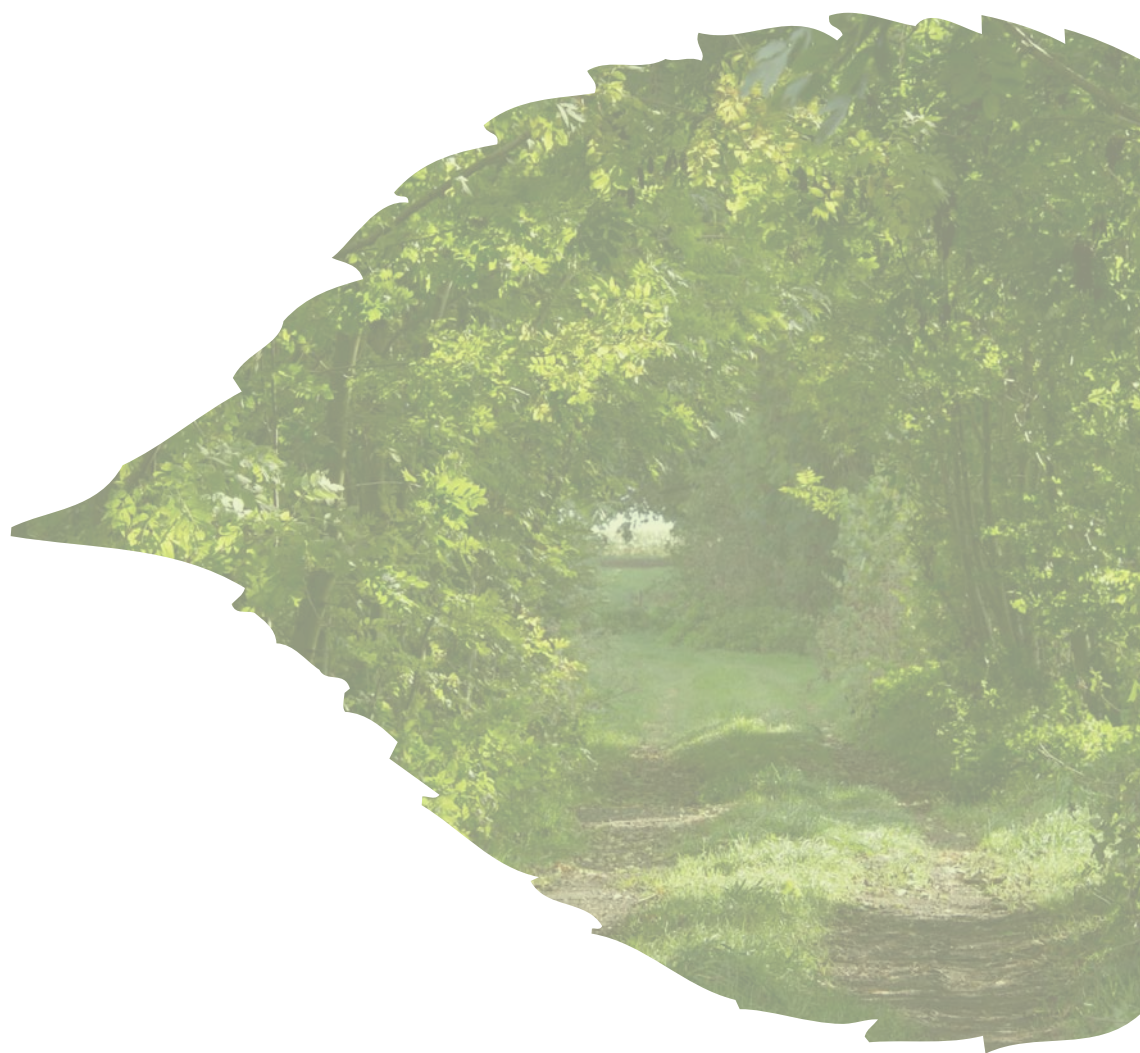
Minaraad
28 april 2011

2011 | 1

Jaarverslag 2010

2011/1

© SVEN
HERREMANS
ONTWERP - WWW.PLOT.R.BE

Artikel 19 van het kaderdecreet tot regeling van de strategische adviesraden van 18 juli 2003 bepaalt dat de strategische adviesraden hun jaarverslag voor 15 mei moeten bezorgen aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement

D/2011/7080/A1

© 2011 Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Woord vooraf	5
1 De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen	7
1.1 Taakstelling	7
1.2 Samenstelling	8
1.3 Werking	9
2 Processen 2010	11
2.1 Interne processen	11
Aantal adviezen en hun status	11
Studies	15
Vergaderritme	16
Participatie	17
Hoorzittingen	18
2.2 Externe communicatie	21
Website	21
Persberichten	21
Elektronische nieuwsbrieven	22
Tijdschriftartikels	22
Externe fora	22
2.3 Europese werking	23

3	Adviezen 2010	25
3.1	Klimaat- en energiebeleid	25
3.2	Biodiversiteit	31
3.3	Materialenbeheer – Natuurlijke hulpbronnen	40
3.4	Omgevingsbeleid	44
3.5	Deugdelijk bestuur	55
4	Financieel beheer 2010	60
	Bijlage 1 – Samenstelling secretariaat 2010	61
	Bijlage 2 – Samenstelling Minaraad 2010	62
	Bijlage 3 – Aanwezigheden raadszittingen	64
	Bijlage 4 – Overzicht adviezen 2010	67
	Bijlage 5 – Afkortingenlijst	71

Geachte lezer,

Het jaar 2010 was een productief jaar voor de Minaraad. Alles samen hebben we 66 adviezen vastgesteld: 63 adviezen naar aanleiding van een adviesvraag, drie op eigen initiatief. 44 adviezen waren unaniem, 22 waren verdeeld – waarbij te noteren valt dat het altijd over onthoudingen ging, nooit over echte meningsverschillen.

Inhoudelijk waren er 31 adviezen die met biodiversiteit te maken hadden (met weliswaar een pak erkenningsadviezen), 13 adviezen over omgevingsbeleid, acht adviezen over klimaat- en energiebeleid, zes adviezen over deugdelijk bestuur en vijf over materialenbeheer. De overige drie adviezen gingen over programmadecreten en het verzameldecreet Leefmilieu en Natuur.

Niet alleen op het vlak van de “producten”, maar ook op het vlak van de “processen” was 2010 een goed jaar. De verschillende werkcommissies van de Minaraad hebben actief bijgedragen tot de voorbereiding van de ontwerpadviezen; in deze werkcommissies hebben omzeggens alle raadsorganisaties en –leden hun op een degelijke wijze hun bijdrage geleverd.

Zoals evenwel op p. 18 van het jaarverslag uiteengezet wordt, heeft de Minaraad in 2010 niet de nodige registraties gedaan om uitvoering te kunnen geven aan artikel 11.3.2., § 7, van het Decreet van 5 april 1995 houdende Algemene Bepalingen. De Minaraad is het er over eens dat het beter zou zijn om deze bepaling af te schaffen, wegens niet eenduidig uitvoerbaar.

Nog een belangrijk gegeven is dat 19 adviezen – dus bijna een derde – tot stand kwamen in samenwerking met andere adviesraden, waarvan 14 met de SERV, 6 met de SALV, 2 met de SARIV en 1 met de SARO. Ik vind dit een positieve zaak.

Bovenop de 66 adviezen en de vele raadsprocessen, belegde de Minaraad ook nog twee grote publieksevenementen. Enerzijds het symposium ter ere van afscheidnemend voorzitter Hubert David – over het klimaatbeleid; anderzijds de EEAC-conferentie, met als inhoudelijk thema duurzaam landgebruik (“*sustainable land use*”).

Tot slot vielen er ook in organisatorisch opzicht belangrijke ontwikkelingen te noteren. Het secretariaat is terug op zijn oude getalssterkte gekomen en heeft een vaste secretaris. De Raad heeft een nieuw huishoudelijk reglement vastgesteld en met de management ondersteunende diensten (MOD) van het departement LNE is er vorig jaar een protocol afgesloten.

Ik wil tot slot de afscheidnemende voorzitter, Walter Roggeman, evenals alle raadsleden en secretariaatsleden danken voor hun bijdrage tot dit succesvolle werkjaar.

Ik wens u veel leesplezier.

Marc Van den Bosch
Voorzitter Minaraad

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen – kortweg de Minaraad – werd al in 1991 opgericht als adviesorgaan van de Vlaamse Regering. Op 1 juni 2009 trad het decreet in werking dat deze Minaraad omvormde tot een strategische adviesraad (een zgn. “SAR”). Deze metamorfose paste binnen de logica van de administratieve hervorming “Beter Bestuurlijk Beleid” (BBB).

1.1 Taakstelling

Het oprichtingsdecreet van 30 april 2004 – dat een aanvulling inhoudt van het Decreet van 5 april 1995 inzake Algemene Bepalingen Milieubeleid – omschrijft de taken van de vernieuwde Minaraad. De kerntaak is het uitbrengen van adviezen. Daarnaast verwachten de beleidsmakers van de Minaraad ook dat hij bijdragen levert tot het vormen van een beleidsvisie over het milieubeleid of over het milieupaspekt van duurzame ontwikkeling. Verder moet de Raad de maatschappelijke ontwikkelingen en de beleidsontwikkelingen volgen en interpreteren voor zijn beleidsveld op de verschillende beleidsniveaus en in de verschillende beleidsdomeinen.

De Vlaamse Regering is verplicht om advies in te winnen over:

- de voorontwerpen van decreet die het milieubeleid aanbelangen;
- de voorontwerpen van decreet die tot andere beleidsdomeinen behoren en aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor het milieu;
- de ontwerpbesluiten van de Vlaamse Regering die het milieubeleid aanbelangen én van strategisch belang zijn. Het is echter aan de Vlaamse Regering zelf om te bepalen welke besluiten van strategisch belang zijn.

Deze verwoording sluit goed aan bij de contouren van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie.

1.2 Samenstelling

De Minaraad telt 24 stemgerechtigde leden.

De samenstelling van de adviesraad ziet er als volgt uit:

- a) Vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld (18):
 - 1 Milieuverenigingen (8);
 - 2 Sociaaleconomische organisaties (6);
 - 3 Organisaties verbonden aan de open ruimte (2);
 - 4 Socioculturele organisaties die belangen van consumenten en gezinnen vertegenwoordigen (2);
- b) Organisaties van de Vlaamse steden & gemeenten en de Vlaamse provincies (2);
- c) Onafhankelijke deskundigen milieu en milieubeleid (4).

Figuur 1 – De samenstelling van de Minaraad anno 2010

Het is de Vlaamse Regering die de voorzitter verkiest uit de raadsleden, en dit gebeurt jaarlijks. Er is wat dat betreft een beurtrol ingesteld, aan de hand van een achtjarige cyclus. Afwisselend leveren de milieuverenigingen, de sociaaleconomische organisaties en de organisaties verbonden aan de open ruimte de voorzitter volgens het volgende patroon:

- Milieubeweging: 2010, 2012, 2014 en 2016;
- Sociaaleconomische organisaties: 2011, 2013 en 2015;
- Organisaties verbonden aan de open ruimte: 2017.

In 2010 was Walter Roggeman (Natuurpunt) de voorzitter van de Minaraad, op 1 januari 2011 nam Marc Van den Bosch (voka-Vlaams Economisch Verbond) de fakkel voor het lopende werkjaar over.

1.3 Werking

De raadsvergadering neemt steeds de eindbeslissing over adviezen en andere naar buiten te brengen documenten. De Raad heeft ook de restbevoegdheid voor het geheel van de taakstelling van de Minaraad, en ziet toe op de wijze van uitoefening van gedelegeerde taken.

De agendabepaling en het coördineren van de activiteiten van de werkcommissies gebeurt door het Dagelijks Bestuur. Het bestaat uit negen personen en vergadert minstens tienmaal per jaar. Het Dagelijks Bestuur beslist, in tegenstelling tot de Raad, steeds met unanimititeit.

Het voorbereiden van de ontwerpadviezen en de opvolging van beleidskwesties gebeurt binnen werkcommissies. Ze staan onder leiding van een door de Raad aangeduide werkcommissievoorzitter en zijn samengesteld uit raadsleden, plaatsvervangende raadsleden en door hen aangeduide experts. Elke werkcommissie wordt bijgestaan door minstens één lid van het secretariaat. De werkcommissies zijn de motor van de raadsactiviteiten. De Raad telt op dit

moment drie werkcommissies: (1) strategie en *governance*, (2) milieuhygiëne en (3) open ruimte.

Nieuw zijn de zes permanente werkcommissies (pwc's) die in januari 2011 officieel van start gingen, na een voorbereidingsperiode in 2010. Er is een pwc voor het natuurbeleid, het bosbeleid, het jachtbeleid, het binnenvisserijbeleid, natuur- & milieueducatie (NME) en voor duurzame ontwikkeling. Net als de gewone werkcommissies zullen de permanente werkcommissies de ontwerpadviezen voorbereiden, maar het aantal leden per pwc zal zich beperken tot 16 personen. De Vlaamse Regering duidt de ene helft van de commissieleden aan op basis van hun specifieke deskundigheid en op grond van hun specifieke representativiteit voor het onderwerp dat binnen de pwc behandeld zal worden. De andere helft wordt benoemd door de Vlaamse Regering op voordracht van de Minaraad zelf.

De administratieve, logistieke en inhoudelijke ondersteuning van de raadswerking gebeurt door het secretariaat, onder leiding van secretaris Jan Verheke.

2.1 Interne processen

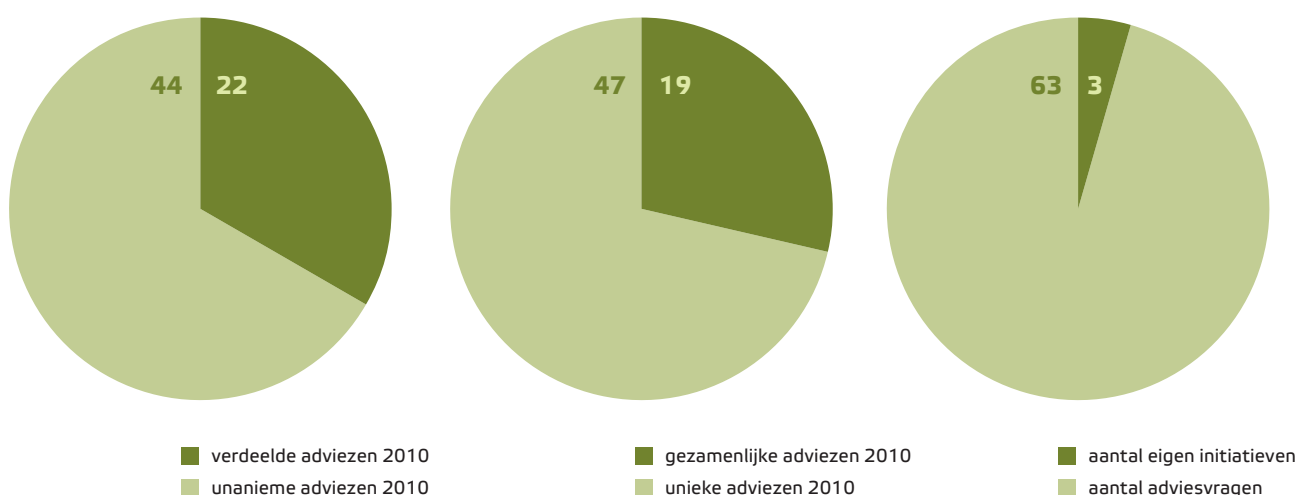
Aantal adviezen en hun status

In 2010 stelde de Minaraad 66 adviezen vast, gespreid over twaalf raadszittingen. De vastgestelde adviezen pasten voornamelijk binnen de werkvelden open ruimte (28) en milieuhygiëne & klimaat (23).

Van de 66 afgeleverde adviezen, nam de Raad er 44 (of 67%) met unanimititeit aan, een duidelijk hoger aantal dan de voorbije jaren. 22 maal onthielden een of meerdere ledenorganisaties zich bij de adviezen (33%). De SERV-partners onthielden zich acht keer (12% van het totale aantal adviezen) als groep omdat ze de betrokken dossiers binnen de SERV-Raad behandelden. Het betrof voornamelijk de energie- en begrotingsdossiers. Opmerkelijk was ook het hoge aantal keer dat Boerenbond (13 maal of bij 20% van het totale aantal adviezen) – bovenop de onthoudingen van de SERV-partners – en Landelijk Vlaanderen (12 maal of bij 18% van het totale aantal adviezen) zich onthielden. Dit gebeurde met name bij de erkenningsdossiers van natuurreservaten (cf. p.26).

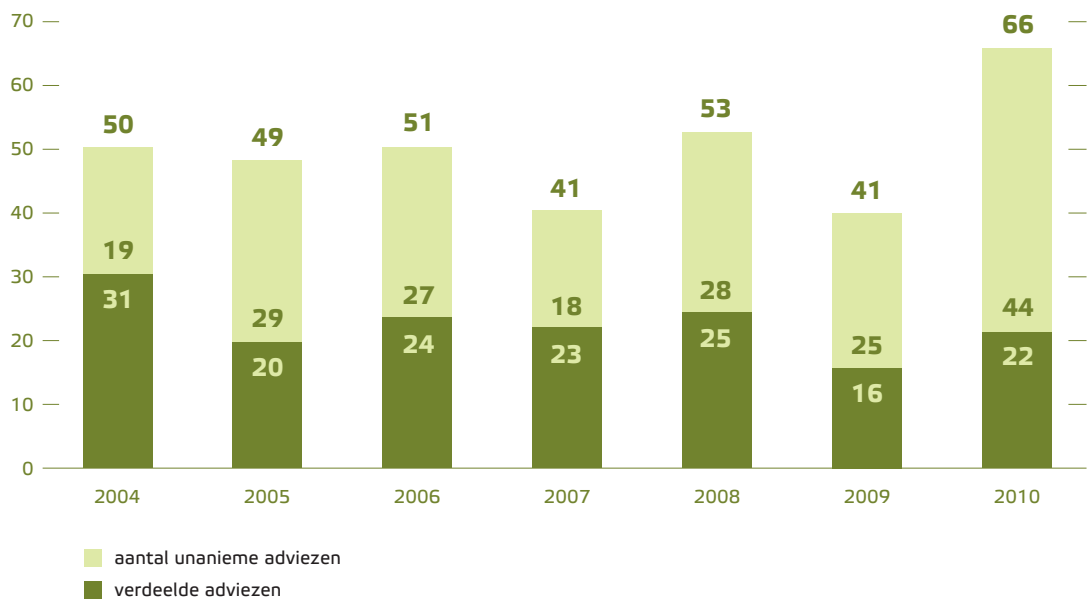
Van de 66 adviezen kwamen er 63 tot stand naar aanleiding van een adviesvraag, en 3 naar aanleiding van een eigen initiatief. 47 adviezen werden opgemaakt door de Minaraad alleen, 19 adviezen werden in samenwerking met andere adviesraden opgemaakt en vastgesteld.

Figuur 2 – De adviezen van 2010, onderverdeeld op basis van enkele kenmerken.

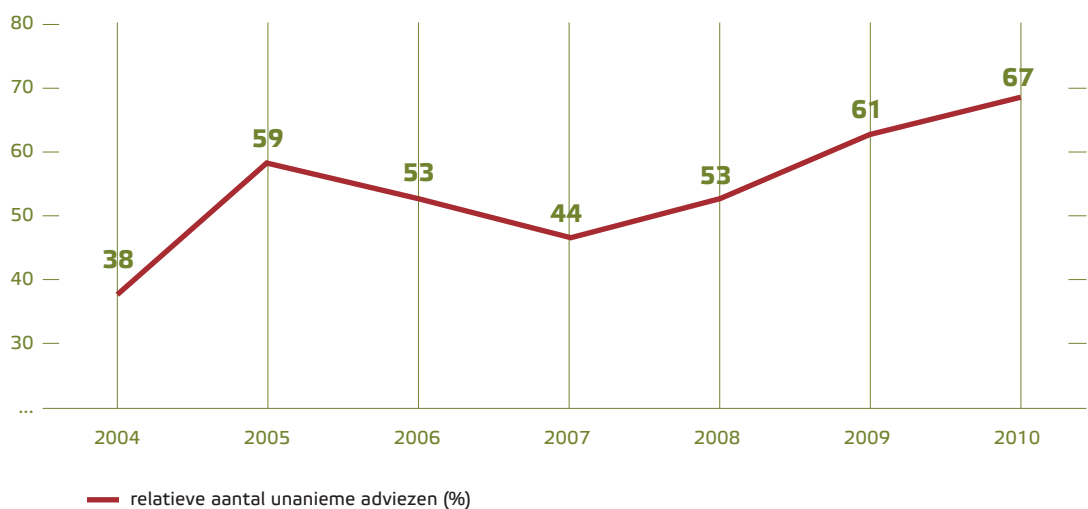
In vergelijking met voorgaande werkjaren kan men stellen dat 2010 een productief jaar is geweest voor de Miniraad. Hieraan moet echter de bedenking worden vastgeknoopt dat er nogal veel erkenningsaanvragen van reservaten aan de orde waren, die een min of meer gestandaardiseerde benadering toelaten.

Figuur 3 – De evolutie van het aantal (unanieme) adviezen in absolute cijfers (2004-2010).

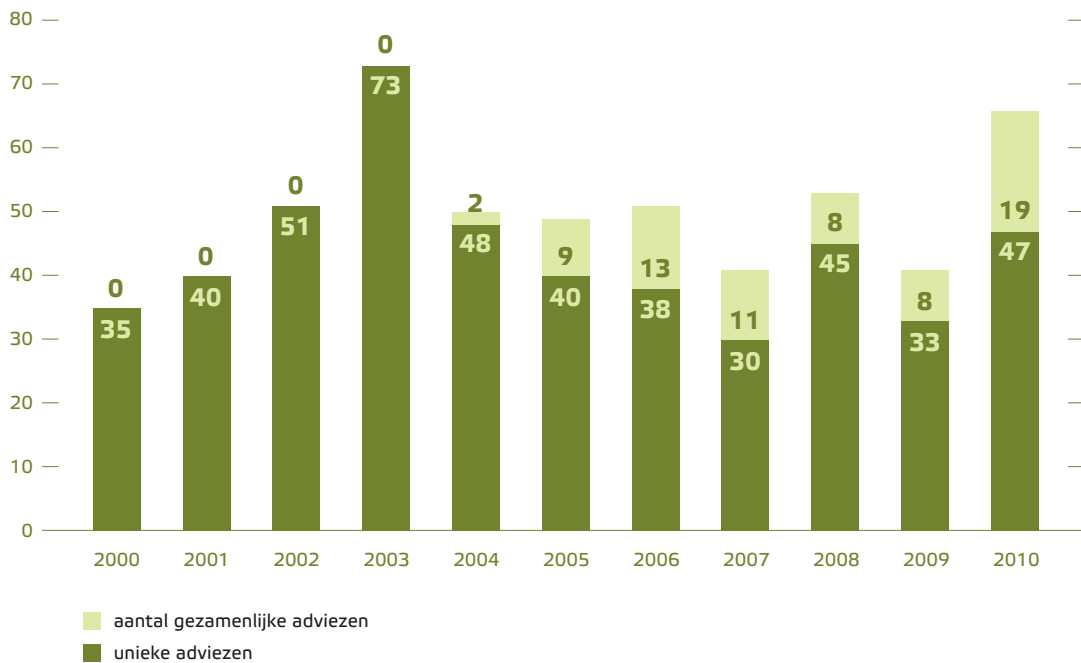
Ook in vergelijking met de voorgaande jaren kan er gesteld worden dat het aandeel aan unanieme adviezen relatief gestegen is. De werking in de context van het vernieuwde bestel van strategische adviesraden is hier niet vreemd aan.

Figuur 4 – De evolutie van het aantal unanieme adviezen in relatieve cijfers (2004-2010).

Onder de 44 unanieme adviezen ressorteren de 19 gezamenlijk vastgestelde adviezen. In 2010 maakten deze gezamenlijke adviezen 29% uit van de totale advisering. Soms had de samenwerking betrekking op één andere adviesraad, soms verenigden zich meerdere adviesraden tegelijk rond een adviesproject. De Minaraad werkte aldus 14 maal samen met de SERV (21% van het totale aantal adviezen), zesmaal met de SALV (9%), tweemaal met SARIV (3%) en een keer met SARO (1,5%).

Figuur 5 – De evolutie van het aantal gezamenlijke adviezen in absolute cijfers (2000-2010).

De samenwerking met andere adviesraden als proportie in het geheel van de vastgestelde adviezen kent ook een stijgende lijn.

Figuur 6 – De evolutie van het aantal gezamenlijke adviezen in relatieve cijfers (2000-2010).

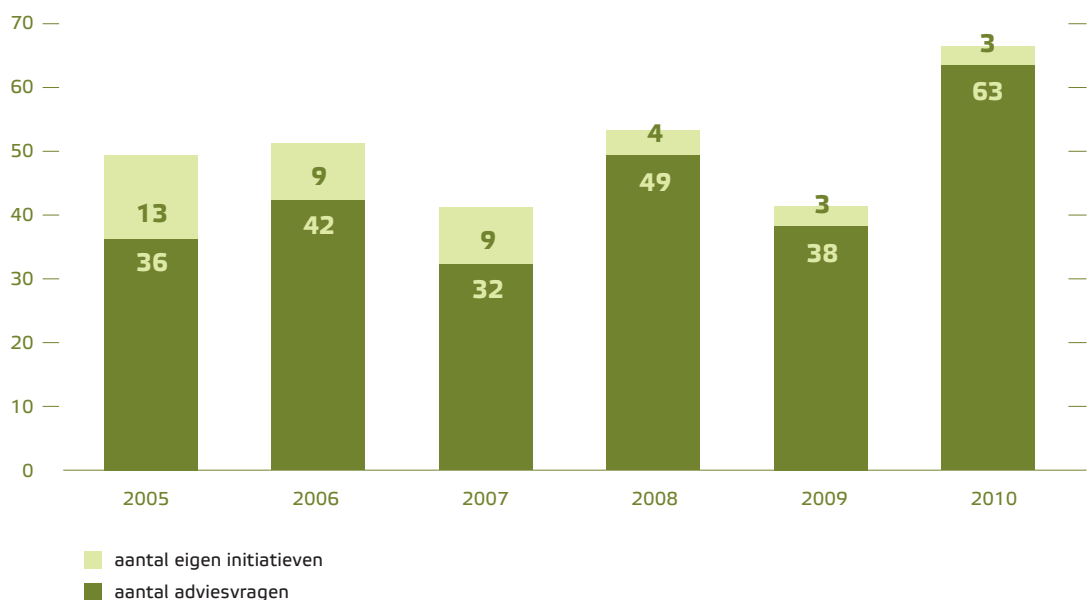

Het aantal briefadviezen¹ bedroeg 10 of 15% van het aantal adviezen. Twee van die tien briefadviezen waren samen met de SERV geschreven.

Het aantal "gewone" adviezen² bedroeg dus 39 stuks of 59% van het totaal.

Het aantal adviezen op eigen initiatief bleef beperkt tot drie. Het waren telkens wel relatief omvangrijke adviezen in verband met strategische belangrijke onderwerpen en met de nodige weerklank: de adviezen over het voorontwerp van Materialendecreet, over de *Conference of Parties* bij het Biodiversiteitsverdrag en over de VN-klimaatconferentie in Cancún. De overige 63 adviezen (95%) kwamen er naar aanleiding van een adviesvraag.

Figuur 7 – De evolutie van het aantal eigen initiatieven in absolute cijfers (2005-2010).

Met drie adviezen op eigen initiatief besloeg het aantal van dergelijke adviezen 5% van de adviesvaststellingen. Hiermee werd de dalende trend van de voorbije jaren bevestigd.

¹ Briefadviezen zijn korte adviezen van hooguit 4-6 pagina's, die in briefvorm opgemaakt worden.

² Met gewone adviezen bedoelen we uitgebreide adviezen (dus geen briefadviezen), die niet in samenwerking met een andere adviesraad opgemaakt werden.

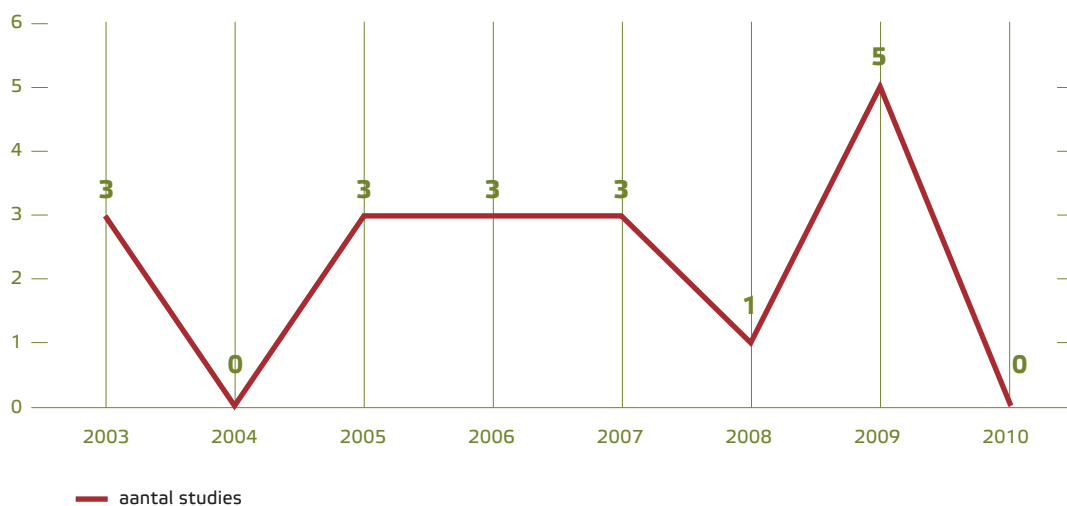
Figuur 8 – De evolutie van het aantal eigen initiatieven in relatieve cijfers (2005-2010).

Studies

In 2010 werkte ir. Annelies Herregat een studie over luchtkwaliteit uit. Ze onderzocht daarbij de wijze waarop Vlaanderen het luchtbeleid organiseert en ging op zoek naar leemten bij de implementatie van de Europese richtlijnen inzake luchtkwaliteit. De afwerking van deze studie volgt in 2011.

Figuur 9 – Het aantal studies doorheen de jaren (2003-2010).

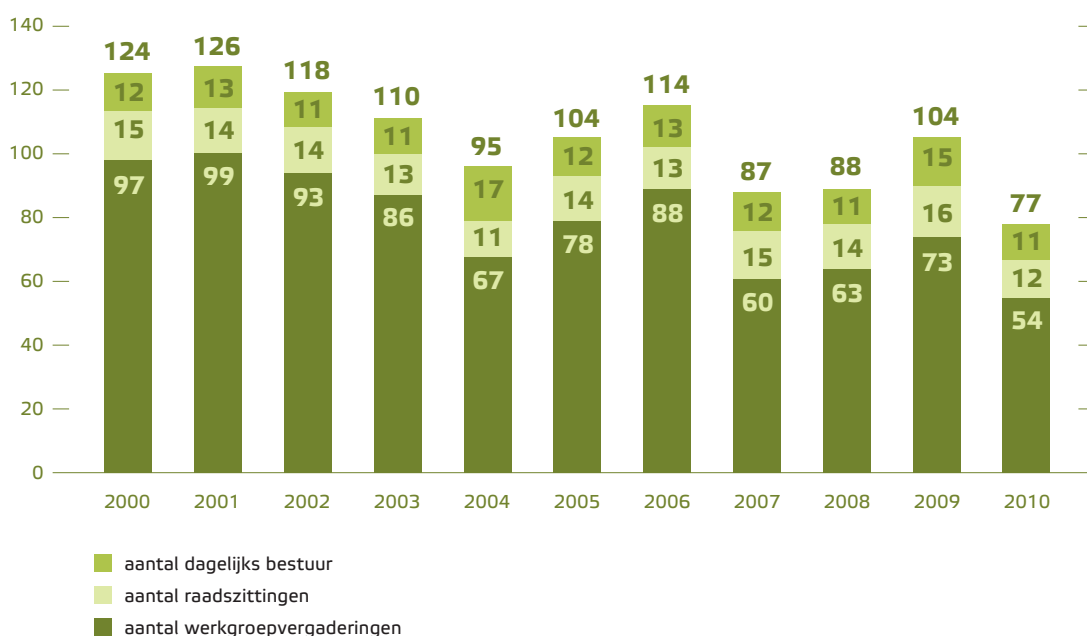

Vergaderritme

Het totale aantal vergaderingen binnen de schoot van de Minaraad (77) is in 2010 verder afgenomen. Deze dalende trend is al enkele jaren aan de gang.

De Minaraad vergaderde twaalf keer in 2010. Driemaal ging het om extra raadszittingen die op heel korte termijn samenkwamen en waarbij men er niet van uit ging dat het quorum onverkort moest gehaald worden. Het Dagelijks Bestuur kwam vorig jaar elf keer samen. De werkcommissies kwamen 54 keer bijeen. Alles samen is er een dalende trend in de hoeveelheid vergaderingen die er gebeuren in de schoot van de Minaraad.

Figuur 10 – Het overzicht van het totaal aantal vergaderingen per jaar (2000-2010).

Op het vlak van de activiteiten van de werkcommissies moet aangestipt worden dat de per decreet voorziene permanente werkcommissies nog niet actief waren in 2010. Van de in 2010 voorziene werkcommissies vergaderden de werkcommissies Milieuhygiëne en Open ruimte vergaderden het meeste.

Tabel 1 – Overzicht werkcommissievergaderingen

Werkcommissie	Aantal vergaderingen
Strategie & Governance	6
Milieuhygiëne	24
Open ruimte	11
Ruimtelijke ordening en mobiliteit	0
Ad hoc werkgroepen	13
Totaal	54

Voor de adviezen die tot stand kwamen in samenwerking met andere adviesraden, belegden de betrokken adviesraden gezamenlijke commissievergaderingen. De adviesraad die het project "trok", fungeerde veelal ook als organisator van de specifieke commissievergadering. Deze bijeenkomsten zijn mee opgenomen in totaal van 54 vergaderingen – dus ook al ging het om een vergadering die in de schoot van een andere adviesraad plaatsvond.

Participatie

Artikel 11.3.2, § 7, van het Decreet van 5 april 1995 houdende Algemene Bepalingen Milieubeleid bepaalt het volgende over het begrip participatie: *"Wanneer uit het jaarverslag blijkt dat een raadslid zich kennelijk niet engageert in de werking van de Raad, dan wordt dat raadslid van rechtswege ontslagen. Een raadslid engageert zich kennelijk niet in de raadswerking wanneer het voor meer dan de helft van de in een werkjaar vastgestelde adviezen noch aan de voorbereidende werkzaamheden deelgenomen heeft, noch een standpunt ingenomen heeft op het moment dat het advies werd vastgesteld. De Vlaamse regering duidt op dat moment en voor rest van de looptijd van het betrokken mandaat voor de desbetreffende categorie, zoals gedefinieerd in artikel 11.3.1, § 2, een nieuw raadslid aan, na openbare oproep tot kandidaatstelling."*

De Minaraad heeft voor 2010 geen statistiek bijgehouden in de zin zoals hierboven gedefinieerd: participatiegraad per raadslid aan de voorbereidende werkzaamheden van de vastgestelde adviezen of aan de momenten van adviesvaststelling. Het is dan ook niet mogelijk om op basis van het voorgaande jaar over te gaan tot de uitvoering van dit artikel. Het is overigens maar de vraag op welke wijze de tellingen moeten worden uitgevoerd: tellen raadsleden en hun plaatsvervangers als twee eenheden of als één eenheid (vermits in principe maar één van beide tegelijk op de raadszitting aanwezig mag zijn); gelden alleen de vergadermomenten of schriftelijke processen die rechtstreeks tot adviesvaststelling geleid hebben, of ook de meer strategische, onrechtstreekse processen; wordt schriftelijke inbreng (per eenvoudige mail) meegeteld of niet?

Alleszins heeft de Minaraad, zoals vanouds, een inventaris bijgehouden van de deelname aan raadszittingen³. De gemiddelde aanwezigheidsgraad per raadszitting bedroeg vorig jaar ca. 16 raadsleden.

³ Voor de volledige lijst raadszittingen van 2010, met aanwezigheden, zie bijlage 3.

Hoorzittingen

De hoorzittingenreeks Milieuthema's op Tafel (MoT's) kende een succesvolle verderzetting. Het verschil met gewone hoorzittingen ligt in het tijdstip van het evenement en de doelstelling. De Minaraad organiseert een MoT om informatie te verwerven in een vroeg stadium van het adviesvoorbereidingsproces. Bij voorkeur gebeurt dit al voorafgaandelijk aan een eventuele adviesvraag. Een MoT kan ook georganiseerd worden ter onderbouwing van een advies op eigen initiatief of louter voor het verwerven van informatie over een bepaald thema. Een hoorzitting pakt veeleer uit met de resultaten van een advies.

In 2010 organiseerde de Minaraad acht MoT's. De volgende onderwerpen kwamen aan bod bij de "Milieuthema's op Tafel":

- **Milieukwaliteitsnormen voor water** (8 januari 2010). De Vlaamse Regering legde vorig jaar de milieudoelstellingen vast voor oppervlaktewateren, waterbodems en grondwater, die Vlaanderen uiterlijk tegen 22 december 2015 moeten halen. De regering formuleerde ook een voorstel voor milieukwaliteitsnormen voor waterbodems. Over deze ontwerpwijzigingen aan Vlarem I en II vroeg de regering advies aan Minaraad, SERV en SALV. Een vertegenwoordiger van het kabinet Schauvliege kwam het voorstel inhoudelijk toelichten tijdens een gemeenschappelijke MoT met SALV en SERV.
- **De sectorale afwijking van Argex** (7 juni 2010). Naar aanleiding van de adviesvraag over de sectorale afwijking op de rookgasemissiewaarde voor sox voor de productie van geëxpandeerde kleikorrels met een draaitrommeloven, nodigde de Minaraad het bedrijf Argex uit om de nodige toelichting te geven bij de ingediende afwijkingsaanvraag.
- **Mina-Plan 4** (24 juni 2010). Het decreet algemene bepalingen inzake milieubeleid legt aan de Vlaamse Regering op om elke vijf jaar een milieubeleidsplan op te stellen. Het milieubeleidsplan bepaalt de hoofdlijnen van het milieubeleid van het Vlaamse Gewest (en van de lokale besturen in aangelegenheden van gewestelijk belang). Het Mina-Plan 4 (2011-2015) is de opvolger van het Mina-Plan 3(+) en baseerde zich o.m. op het milieu- en het natuurrapport. Een vertegenwoordiger van het departement LNE kwam het plan toelichten tijdens de MoT.
- **De milieu- en energieprioriteiten van het Belgisch EU-voorzitterschap** (29 juni 2010). Op 30 juni 2010 liep het Spaanse EU-voorzitterschap ten einde en nam België het EU-roer over voor zes maanden. Het Vlaams-Europees verbindingsgenootschap (vleva) organiseerde daarom samen met de Minaraad

een hoorzitting over dit onderwerp, waarbij vertegenwoordigers van het departement LNE en de permanente vertegenwoordiging de energie- en milieuresultaten van het voorbije voorzitterschap overliepen en de prioriteiten van het komende voorzitterschap toelichtten.

- **De bouw van een bijkomende aanlegsteiger bij de LNG-terminal in de voorhaven van Zeebrugge (7 september 2010).** De kostprijs voor de bouw van een tweede steiger voor LNG-schepen in de haven van Zeebrugge werd geraamd op 17.142.500 euro. Voor subsidieaanvragen voor dergelijke werken die hoger liggen dan 10 miljoen euro is de Vlaamse overheid verplicht om de Minaraad te consulteren, om na te gaan of alle elementen van het dossier voldoende evenwichtig onderbouwd zijn en de teksten van de milieu-impactstudie en de мквв voldoende duidelijk zijn. De Raad ontving de adviesvraag op 17 juni 2010. Ter voorbereiding van het advies besliste de Minaraad om een hoorzitting te organiseren in samenwerking met de provinciale milieuraad van West-Vlaanderen en de betrokken lokale gemeentelijke milieuraaden. Vertegenwoordigers van het departement mow en Fluxys lichtten er de plannen toe.

- **Actieplannen omgevingslawaaai Gent en Antwerpen** (23 november 2010). De Europese Omgevingslawaaairichtlijn ligt aan de basis van de voorontwerpen van Vlaamse actieplannen om omgevingslawaaai van wegverkeer, spoorwegverkeer en luchthavens te beheersen. De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur vroeg de Minaraad om advies over de ontwerpen van actieplannen omgevingslawaaai voor de agglomeraties Antwerpen en Gent. De voorlegging van deze geluidsactieprogramma's gebeurde in uitvoering van artikel 2.2.4.4.1, §8 van titel II van Vlarem. Ter voorbereiding organiseerde de Raad een informatieve hoorzitting in aanwezigheid van de betrokken milieuraden uit Gent en Antwerpen. Vertegenwoordigers van het departement LNE en het kabinet van Vlaams minister Schauvliege gaven tekst en uitleg bij de plannen en de adviesvraag.
- **Instemmingsdecreet met Internationale Overeenkomst Tropisch Hout** (6 december 2010). Op 27 januari 2006 werd in Genève de Internationale Overeenkomst over tropisch hout afgesloten (*International Tropical Timber Agreement* – ITTA). De doelstelling van de Overeenkomst is het bevorderen van de handel in tropisch hout uit legaal en duurzaam beheerde bossen, evenals van duurzaam beheer van hout producerende tropische bossen. Daarbij is de strijd tegen handel in illegaal geoogst hout een belangrijk aandachtspunt. Vlaams minister Schauvliege had de Minaraad en de Strategische Adviesraad Internationaal Vlaanderen (SARIV) om advies gevraagd over de instemming van Vlaanderen met ITTA 2006. Minaraad en SARIV beschouwden de adviesvraag als een gelegenheid om de kennis rond dit thema te verhogen en organiseerden daarom een hoorzitting over dit onderwerp. Vertegenwoordigers van ANB en de afdeling Internationaal Milieubeleid, WWF en FSC Belgium lichtten de overeenkomst en de problematiek van de illegale houtkap toe.
- **Biodiversity in the EU after Nagoya** (22 december 2010). Wat waren de centrale thema's en beslissingen op de VN-top over biodiversiteit in Nagoya? Welke maatregelen nam de Europese Commissie om het verlies aan biodiversiteit in Europa tegen te gaan? Zijn deze maatregelen voldoende en wat denkt het middenveld hierover? Minaraad en vleva probeerden een antwoord te vinden op deze vragen tijdens een hoorzitting, die plaatsvond in de kantoren van vleva. Onder meer het kabinet van Vlaams minister voor Leefmilieu Joke Schauvliege, de Europese Commissie, WWF en Boerenbond kwamen aan het woord.

De Minaraad organiseerde op 9 februari 2010 ook nog een afscheidscolloquium voor de vroegere voorzitter Hubert David in de Solvay-bibliotheek (Brussel).

Hubert David
© DRJ

“Wat na Kopenhagen” was de centrale vraag. Tijdens het colloquium polste de Minaraad samen met enkele onderhandelaars en experts naar de gevolgen van de afspraken in Kopenhagen. De Raad probeerde ook inzicht te krijgen in de toestand van de onderhandelingen na de Klimaatop en de daaruit voortvloeiende nieuwe intra-Europese of mondiale diplomatieke gesprekken. Gastsprekers waren Jos Delbeke (Europese Commissie), prof. dr. Kurt Deketelaere (*League of European Research Universities*), prof. dr. Aviel Verbruggen (UA), Jason Anderson (WWF EPO) en Jan Winters (kabinet Schauvliege).

2.2 Externe communicatie

Website

De *website* is de communicatieve speerpunt van de Minaraad. Zij bevat onder meer een krachtige zoekfunctie en een registratie- en abonnementenruimte. Om het aantal individuele bezoekers op de website te meten, werd in juni 2010 afgestapt van het oude telsysteem *AW Stats* en overgeschakeld op *Google Analytics*. Tussen juni en 31 december 2010 registreerde de Minaraad 17.188 bezoekers op de *website* of een gemiddelde van 80,32 bezoeken per dag. Het aantal unieke bezoekers bedroeg in diezelfde periode 7.692 personen. De piekmomenten komen overeen met de verspreiding van elektronische nieuwsbrieven en persberichten.

In 2010 werden er aan de website enkele kleinere verbeteringen doorgevoerd. De site werd ook gekoppeld aan het sociale medium *LinkedIn*, waardoor nieuwe items ook automatisch verschijnen in de discussiegroep van de Minaraad.

Persberichten

De persberichten vormen slechts een klein radertje binnen het geheel van de communicatiestrategie. De Raad promoot zijn adviezen immers vooral via de elektronische nieuwsbrief en de *website*. Niettemin bracht de Minaraad in 2010 drie persberichten uit. Het eerste ging over het Materialendecreet, het tweede over de Klimaatop in Cancun en het derde over de actieplannen ter bestrijding van het omgevingslawaai in de agglomeraties Antwerpen en Gent. Naar aanleiding van het advies over de energie-amendementen bij het programmadecreet ter begeleiding van de begroting 2011, verspreidde de Raad een beknopte persmededeling met verwijzing naar het advies.

Deze persmededeling haalde de nationale pers, de persberichten niet. Niettemin kwam de Raad vorig jaar achtmaal aan bod in de kwaliteitskranten⁴. De argumenten uit het advies over de verlaging van de zonne-energiesteun (energie-amendementen bij het programmadecreet) kwamen uitgebreid aan bod. Andere thema's waarbij de media verwezen naar de Minaraad betroffen de vossenjacht, Joker (Jongeren- en kindereffectenrapportage), straling van gsm-masten en de lange onderhandelingsweg om tot een brownfieldregelgeving te komen.

Elektronische nieuwsbrieven

De elektronische nieuwsbrieven verschijnen meestal kort na een raadszitting. Ze bevatten samenvattingen van de vastgestelde adviezen, kondigen nieuwe adviezen en activiteiten aan en vermelden belangrijke Europese ontwikkelingen. Elke geïnteresseerde burger of organisatie kan een abonnement nemen op de elektronische nieuwsbrief. In 2010 bracht de Minaraad negen nieuwsbrieven uit.

Het aantal abonnees op de elektronische nieuwsbrief steeg in 2010 met 7,5% van 978 tot 1049 abonnees ten opzichte van 2009. Het gemiddelde aantal effectieve lezers per nieuwsbrief bedroeg 268⁵.

Tijdschriftartikels

Sinds 2006 investeert de Raad ook meer in het aanmaken van publiceerbare artikels voor de vakpers. Dit past binnen de strategie om meer op maat van de gebruiker of klant te communiceren. De Minaraad bezorgt systematisch informatie aan onder meer de Milieukrant, MilieuDirect, Ecotips, Argus en het Tijdschrift voor Milieurecht.

Externe fora

Raadsleden en/of secretariaatsleden vertegenwoordigen de Minaraad ook extern. Daarbij krijgen ze het mandaat om de vastgestelde adviezen en studies toe te lichten.

Secretaris Jan Verheeke gaf vorig jaar vier presentaties op externe evenementen, waarvan twee in het kader van het Europees voorzitterschap: op het Europees-Vlaamse biodiversiteitscongres in Gent (8 september 2010 – in het kader van het Europese voorzitterschap) en tijdens *Greenworks* (12 oktober 2010 – het Belgisch EU-voorzitterschapsevenement van de Vlaamse Landmaatschappij).

⁴ Enkel de vermeldingen in de drie kwaliteitskranten De Morgen, De Standaard en De Tijd en in het kwaliteits tijdschrift Knack werden onderzocht.

⁵ Met het aantal effectieve lezers worden de individuele bezoekers bedoeld die de elektronische nieuwsbrief bezochten op de *website*.

De Vlaamse Regering of andere overheidsinstanties richten vaak overlegfora op. Als het overlegonderwerp verband houdt met milieu en natuur, doet zij nogal eens beroep op de Minaraad om een deelnemer af te vaardigen. De Raad ontvangt bovendien ook uitnodigingen om afgevaardigden te leveren voor stuurgroepen ingesteld ter begeleiding van bepaalde onderzoeks- of andere projecten van de administratie. In principe is het de voorzitter die de Minaraad in deze externe overlegfora vertegenwoordigt. In de praktijk zijn het meestal leden van de Raad of van het secretariaat die de vertegenwoordiging waarnemen. De vertegenwoordiger van de Minaraad krijgt in dat geval het mandaat om namens de Minaraad te spreken over onderwerpen waarover de Raad al een standpunt heeft ingenomen. Wanneer dat standpunt niet unaniem was, moet de vertegenwoordiger in principe niet enkel het meerderheidsstandpunt verdedigen maar ook de afwijkende standpunten kenbaar maken.

2.3 Europese werking

De Minaraad is medeoprichter (1993) van een overlegplatform voor milieuadviesraden uit de verschillende Europese Lidstaten: de *European Environmental and Sustainable Development Advisory Councils* (EEAC).

Sinds maart 2005 is het EEAC-secretariaat trouwens gevestigd in het kantoor van de Minaraad te Brussel. Voor de Minaraad heeft dit een bepaalde symbolische waarde. Het bevestigt de Europese klemtoon die de Raad in al zijn activiteiten legt.

De secretariaatsleden namen deel aan de vergaderingen van de EEAC-werkgroepen Duurzame Ontwikkeling (Brussel, 1 maart 2010 en Brugge, 14 oktober 2010), Landbouw (Brussel, 2 maart en 21 april 2010 en Brugge, 14 oktober 2010), Biodiversiteit (Brussel, 2 maart 2010 en Brugge, 14 oktober 2010), Marien beleid (Lissabon, 12 maart 2010 en Brugge, 14 oktober 2010) en Energie (Brugge, 14 oktober 2010).

Tijdens het Belgisch EU-voorzitterschap organiseerde de Minaraad de jaarlijkse EEAC-conferentie in Brugge (14-16 oktober 2010) samen met de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) en de *Conseil Wallon pour l'Environnement et du Développement Durable* (CWEDD). Het centrale thema was duurzaam landgebruik. Ongeveer 140 personen uit heel Europa namen deel aan de conferentie, die opgenomen was in de lijst van *side-events* van het Belgisch EU-voorzitterschap.

Karl Falkenberg
(Europese Commissie,
Directeur-Generaal,
DC Milieu)
© DRJ

Tijdens de conferentie benaderden de deelnemers de problematiek van het duurzaam landgebruik vanuit alle mogelijke perspectieven (landbouw, natuur, landschappelijk, planmatig, financieel, bestuurlijk...). In zijn verklaring vroeg EEAC aandacht voor het begrip "duurzaam landgebruik" als een noodzakelijke voorwaarde voor duurzame ontwikkeling. Het concept leverde aldus nieuw inzicht over hoe het politiek beheer van natuurlijke rijkdommen kan verbeteren. Het resulteerde in een uitgebreid verslagboek, dat *downloadbaar* is op de Minaraad-website.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering die de jaarlijkse conferentie afsloot werd Jan Verheeke verkozen als vice-voorzitter van het EEAC-netwerk. Deze functie nam hij op 1 januari 2011 op voor een periode van twee jaar.

3.1 Klimaat- en energiebeleid

Klimaattop

Van 29 november tot 10 december 2010 vond in de Mexicaanse stad Cancún de zestiende klimaatconferentie onder het VN-Klimaatverdrag plaats. Vlaams minister Schauvliege trad er – samen met EU-commissaris voor Klimaat Connie Hedegaard – op als woordvoerder van de Europese Unie. Op de vorige klimaatconferentie in 2009 in Kopenhagen waren de onderhandelaars er niet in geslaagd tot een globaal, ambitieus en bindend akkoord te komen ter opvolging van het Kyoto Protocol waarvan de eerste verbintenisperiode afloopt in 2012. Wegens de algemene malaise na Kopenhagen waren de vooruitzichten voor een algemeen en bindend akkoord in Cancún al bij voorbaat ongunstig. Ook de blijvende meningsverschillen tussen de verschillende partijen, de weinig ambitieuze doelstellingen aangenomen in het *pledge and review* proces na Kopenhagen en het uitblijven van een klimaatwet in de VS hadden bijgedragen tot de negatieve stemming.

In navolging van zijn advies over de klimaattop in Kopenhagen bracht de Minaraad een advies op eigen initiatief uit in het vooruitzicht van de klimaatconferentie in Cancún. De Raad formuleerde aanbevelingen voor minister Schauvliege en de Vlaamse onderhandelaars over het te voeren klimaatbeleid, zowel binnen als buiten Europa. De Minaraad stelde dat de Europese Unie er toch moest naar streven om in Cancún wezenlijke vooruitgang te boeken rond een “gebalanceerd pakket” aan beslissingen, als opstap naar een nieuw globaal akkoord waarvan het ontwerp voor moet liggen op de zeventiende klimaatconferentie in Durban (Zuid-Afrika, 2011). In Cancún moesten de Verdragsstaten ook een duidelijk tijdspad uittekenen op weg naar de klimaattop in Zuid-Afrika. De Raad benadrukte dat het niet wenselijk is dat er een lacune zou optreden tussen de Kyotoperiode en het post-Kyoto akkoord. Alle maatschappelijke organisaties in de Minaraad waren het hier over eens, wat een belangrijk signaal was voor de Vlaamse politici.

De Raad van de Europese Unie ging ter voorbereiding van de Europese Lentetop in 2011 een standpunt innemen over het eventueel optrekken van de EU-reductiedoelstelling voor de uitstoot van broeikasgassen van 20% naar 30%. Hoewel het debat tussen de Lidstaten over de 20% of 30% reductiedoelstelling gepolariseerd was, stelde de Minaraad vast dat er wel consensus bestond over de noodzaak aan een ernstig debat hierover. Bovendien stelde de Raad dat de lidstaten zich alleszins, in het licht van de lange termijn reductiedoelstellingen

en in het eigenbelang van Europa, moesten voorbereiden op een strengere EU-reductiedoelstelling.

In elk geval was de Minaraad van mening dat investeringen in de ontwikkeling van groene technologie essentieel zijn om te evolueren naar een koolstofarme samenleving. Het is belangrijk dat de EU een sterke positie veroverd in een snel groeiende wereldmarkt voor groene technologieën. De Europese Commissie bereidde tegen het voorjaar van 2011 (ondertussen het najaar van 2011) een rapport voor waarin ze de mogelijkheden onderzoekt om over te schakelen naar een energiesysteem dat onafhankelijk is van fossiele brandstoffen. De Minaraad vroeg de Belgische overheid om eenzelfde oefening te maken en een langetermijnvisie uit te werken voor de overgang naar een koolstofarme samenleving⁶.

Autofiscaliteit

In 2008 besloot de Vlaamse Regering om de inning van de verkeersbelasting vanaf 1 januari 2011 in eigen beheer te nemen. Het programmadecreet 2010 voorzag de overname van de dienst verkeersbelastingen. De beleidsnota Mobiliteit en Openbare Werken 2009-2014 gaf aan dat de Vlaamse Regering ook werk zou maken van de vergroening van de autofiscaliteit op basis van de milieuprestaties van de wagen. In afwachting van het nieuwe systeem zou de Vlaamse Regering op korte termijn een bonusmalussysteem ontwikkelen voor particuliere wagens. De voorstellen uit het programmadecreet kwamen nog niet

⁶ Advies van 28 oktober 2010 over de klimaattop in Cancun. Minaraad, 2010|60. De Minaraad keurde het advies unaniem goed.

tegemeet aan deze plannen. De Minaraad drong er in zijn advies op aan om daar toch snel werk van te maken⁷.

Kooldioxideopslag

Toen het Vlaamse decreet over de opslag van CO₂ in de diepe ondergrond in 2009 goedgekeurd werd, was de Europese richtlijn over deze materie nog niet af. Het verzameldecreet Leefmilieu en Natuur bracht het decreet in overeenstemming met de ondertussen goedgekeurde richtlijn. Minaraad, SERV en SALV hadden daar geen fundamentele bezwaren bij⁸.

Energiebesluit

Naar analogie met het DABM keurde het Vlaams Parlement in 2009 het decreet algemene bepalingen voor het energiebeleid (DABE) – ook wel het Energiedecreet genoemd – goed. Vorig jaar zorgde de Vlaamse Regering voor een codificatie van een 24-tal bestaande uitvoeringsbesluiten. Dit resulteerde in een uniek uitvoeringsbesluit bij het Energiedecreet. In hun gezamenlijke advies verwelkomden SERV en Minaraad de codificatie van de energiewetgeving, ook al vonden ze het uitgewerkte energiebesluit maar een eerste stap in de goede richting. Volgens de Raden bleven er heel wat kansen onbenut om de coherentie van de energieregelgeving te verbeteren, administratieve lasten te verlagen, procedures en instrumenten beter op elkaar af te stemmen en te vereenvoudigen.

Verder bleken er nog onvolkomenheden in het besluit te zitten. De Raden vroegen daarom een grondig juridisch-technisch en inhoudelijk nazicht van het voorontwerp. Zelf verrichtten de Raden geen inhoudelijke appreciatie van de voorliggende, gecodificeerde regelgeving. Dat kon immers niet de bedoeling zijn. Het nam niet weg dat er bij sommige delen van de bestaande energiewetgeving heel wat inhoudelijke bemerkingen waren. Zo herhaalden Minaraad en SERV dat er maatregelen nodig waren om de kwaliteit van de inhoudelijke voorbereiding van nieuwe energieregelgeving of van toekomstige inhoudelijke wijzigingen te verzekeren⁹.

De Vlaamse Regering werkte vorig jaar ook een ontwerpbesluit uit dat de toekenning van steun aan energieconsulentenprojecten regelt. Hiermee wilde de regering de bestaande facultatieve projectsubsidies voor de inzet van één of meer energieconsulenten vervangen door een reglement met subsidievoorwaarden waarop een oproep tot het indienen van projectvoorstellen gebaseerd wordt.

⁷ Briefadvies van 29 april 2010 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2010. Minaraad, 2010|15. De Raad keurde het advies goed maar de SERV-partners binnen de Raad onthielden zich.

⁸ Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 29 april 2010 over het ontwerp van verzameldecreet houdende diverse bepalingen inzake Leefmilieu en Natuur. Minaraad, 2010|14. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

⁹ Gezamenlijk advies met SERV van 23 september 2010 over het ontwerpbesluit houdende algemene bepalingen over het energiebeleid. Minaraad, 2010|48. De Raden keurden het gezamenlijk advies unaniem goed.

Subsidies voor energieconsulentenprojecten

Bij de voorgestelde steunregeling aan projecten voor energieconsulenten vonden SERV en Minaraad het positief dat de Vlaamse Regering deze overheidssteun wenste verder te zetten. Toch kon het uitgewerkte subsidiereglement de beoogde continuïteit maar beperkt garanderen. Het gaf geen zekerheid of duidelijkheid over de richting die de overheid uit wil met de energieconsulentenprojecten. Ook de tekst van het ontwerpbesluit zelf vergde op verschillende punten verdere invulling. Verder meenden de Raden dat de situatie binnen enkele jaren vrijwel zeker anders zou zijn. Daarom was er een duidelijke aflijning nodig van de rol en plaats van energieconsulenten(projecten) ten opzichte van andere bestaande instrumenten en geplande maatregelen. Dat vergde meer duidelijkheid over en eenduidigheid in het te voeren Vlaamse energiebesparingsbeleid. SERV en Minaraad vroegen daarom dat er, ter voorbereiding van het energie-efficiëntieprogramma, een grondige evaluatie zou gebeuren van het toekomstige REG-beleid. Zij vroegen dat die evaluatie en discussie op transparante wijze zou gebeuren met een vroege betrokkenheid van de stakeholders¹⁰.

Energiepremies

De Vlaamse Regering nam zich begin 2010 voor om via een reparatiebesluit enkele administratieve knelpunten op te lossen bij de energiepremies. Minaraad

¹⁰ Gezamenlijk advies met SERV van 23 september 2010 over het ontwerp van Energieconsulentenbesluit. 2010|49. De Raden keurde het gezamenlijk advies unaniem goed.

en SERV waardeerden het dat de Vlaamse Regering met het voorgelegde ontwerpbesluit een oplossing bood voor enkele knelpunten, die de Raden voorspeld hadden. Toch meenden ze dat de voorgestelde nieuwe procedure evenmin voldeed. Deze regeling bleek immers eveneens onnodig complex en gaf slechts voor een beperkte doelgroep – de beschermde afnemers die werken met een erkende aannemer – een beperkte administratieve vereenvoudiging. De Raden suggereerden om de diverse premies door één instantie te laten uitbetalen, en aldus een daadwerkelijk uniek loket te implementeren.

Verder vroegen SERV en Minaraad om *ad hoc* aanpassingen aan de regelgeving zoveel mogelijk te vermijden, door op korte termijn werk te maken van een grondige evaluatie en een meer fundamentele verbetering van de effectiviteit en efficiëntie van de energiepremies. Dat kon het best gebeuren op basis van een conceptnota, zodat de Raden de kans zouden krijgen om al in een vroeg stadium kennis te nemen van de gemaakte probleemanalyse en verkenning van beleidsopties, en *input* te leveren voor de verdere beleidsvoorbereiding en besluitvorming¹¹.

Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE)

Het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE) is een federaal fonds. Het voorziet in de prefinanciering voor energiebesparende maatregelen bij woningen. Op basis hiervan kunnen lokale entiteiten krediet of prefinanciering verlenen ten behoeve van personen die wensen te investeren in de energiezuinigheid van hun woning. Deze lokale entiteiten moeten zelf wel ingedekt zijn tegen risico's van staking van betaling. Het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering riep in 2010 daarom een waarborgregeling in het leven voor deze lokale entiteiten. SERV en Minaraad verwelkomden de invoering van deze waarborgregeling. Zij wezen er wel op dat deze maatregel op zich niet zou volstaan om de problematiek van energiebesparing bij de "*moeilijk bereikbare doelgroepen*" op te lossen, en dat de terughoudendheid van gemeenten om deel te nemen aan het FRGE ook andere redenen had dan de verplichte waarborg door lokale entiteiten. Verder vroegen de Raden meer duidelijkheid over de inhoudelijke voorwaarden die verband houden met de gewestwaarborg¹².

wkk-certificatensysteem

De groei aan wkk-installaties was de voorbije jaren sterker dan oorspronkelijk voorzien waardoor er meer certificaten op de markt kwamen dan verwacht. Tijdens de laatste inleveringsronde van 31 maart 2009 was er een overschot van 50% aan wkk-certificaten. De marktwaarde van de certificaten kende daardoor de afgelopen tijd een dalende trend. Het wijzigingsvoorstel van het wkk-certificatensysteem bevatte maatregelen om een te sterke waardedaling

¹¹ Gezamenlijk advies met SERV van 28 januari 2011 over het reparatiebesluit energiepremies. Minaraad, 2010|9. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

¹² Gezamenlijk advies met SERV van 24 juni 2010 over de waarborgregeling voor het Fonds ter reductie van de globale energiekost. Minaraad, 2010|33. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

van certificaten te vermijden, door het aanbod van certificaten te beperken en de vraag te verhogen. Feitelijk zou men de certificaten voor de ter plaatse opgewekte en verbruikte elektriciteit met een kwart verminderen en de in te leveren quota vanaf 2011 significant verhogen.

De Minaraad was er tevreden over dat de Vlaamse Regering een langetermijnbeleid voor de ondersteuning van wkk-installaties had uitgewerkt en daarbij koos voor een pro-actief scenario met verhoogde quota. Een aantal bestaande knelpunten die inherent waren aan het bestaande systeem met wkk-certificaten, bleven evenwel bestaan. Voor de korte termijn kwam het voorstel tegemoet aan die knelpunten maar een periodieke evaluatie en eventuele bijsturing bleef noodzakelijk. Vervolgens wees de Raad op een aantal praktische en blijvende knelpunten met betrekking tot hernieuwbare energie zoals onder andere de berekening van de onrendabele top. Tot slot vroeg de Raad de ondersteuning van energieprojecten, die gebruik maken van (onduurzame) biomassa, te evalueren¹³.

Schuldafbouw via budgetmeters

De Vlaamse Regering wijzigde vorig jaar de regeling voor het afbouwen van schulden via budgetmeters voor elektriciteit en aardgas. Aangezien

de door de netbeheerders gehanteerde aanpak onmiskenbare voordelen bood voor huishoudelijke afnemers met energieschulden bij de netbeheerder, werkte de regering een aanpassing van de regelgeving uit die de schuldafbouw regelt voor het hele Vlaamse Gewest. De Raad formuleerde een aantal specifieke aandachtspunten, vragen en bemerkingen bij het ontwerpbesluit. Die hadden onder meer betrekking op de praktische problemen bij verhuis, oplopende kosten om de leverancier of netbeheerder te contacteren, oplopende kosten voor aanmaningsbrieven, de gebruiksvriendelijkheid van het systeem, de mogelijke rol van slimme meters en de structurele energiebesparingsmaatregelen voor zwakkere doelgroepen¹⁴.

- ¹³ Briefadvies van 2 september 2010 over het ontwerpbesluit ter wijziging van het wkk-certificatensysteem. Minaraad, 2010|40. De Raad keurde het briefadvies goed. De SERV-partners onthielden zich.
- ¹⁴ Briefadvies van 2 september 2010 over het ontwerpbesluit betreffende de schuldafbouw via budgetmeters. Minaraad, 2010|41. De Minaraad keurde het advies goed, mits onthouding van de SERV-partners.

Herziening steun hernieuwbare energie

Het Elektriciteitsdecreet voorzag om de drie jaar in een evaluatie van de onrendabele toppen voor investeringen in groene stroom en in kwalitatieve warmtekrachtkoppeling. In november 2010 finaliseerde VITO een studie naar de reële kostprijs van de diverse productiesystemen van hernieuwbare energie. Op basis daarvan besliste de Vlaamse Regering om via de amendementen bij het ontwerp van programmadecreet 2011 de minimumsteun voor zonnepanelen, steenkoolcentrales die meer dan 60% biomassa bij stoken, nieuwe vergistinginstallaties die stroom produceren op basis van compost of mest, en wkk-installaties aan te passen.

De Mineraad stemde in met het principe van afstemming van de steun voor hernieuwbare energie op de onrendabele top, wanneer dit zou gebeuren na een transparant en tijdig overleg met de betrokkenen en mits de nodige overgangsmaatregelen. Het voorstel van de regering behelsde echter een *ad hoc* aanpassing (met een onterechte uitzondering) waarmee een aantal essentiële knelpunten van het ondersteuningssysteem onopgelost zouden blijven. Gezien de veelheid aan openstaande knelpunten vroeg de Raad aan de Vlaamse Regering om een uitgebreide en grondige evaluatie van het groenestroomcertificatensysteem door te voeren met nauwe betrokkenheid van alle relevante stakeholders. Het perspectief moet zijn om hernieuwbare energie maximaal te ontsluiten om de tussentijdse doelstelling in 2020 te halen¹⁵.

3.2 Biodiversiteit

Internationaal en Europees biodiversiteitsbeleid

De Verenigde Naties riepen 2010 uit tot het internationale jaar van de biodiversiteit. Het hoogtepunt was de Biodiversiteitsconferentie in Nagoya (11 tot 29 oktober 2011), waar de Vlaamse minister van Leefmilieu en Natuur een belangrijke rol mocht vervullen als woordvoerder van de Europese Unie, in het kader van het Belgisch EU-voorzitterschap.

De Mineraad anticipeerde op deze VN-Top in Nagoya door al in maart 2010 een advies op eigen initiatief uit te brengen over de geboekte en te boeken vooruitgang bij de implementatie van het Biodiversiteitsverdrag en over het streven naar een internationaal regime voor "*Access and Benefit-Sharing*" (ABS)¹⁶. De Raad stelde vast dat het belang om wereldwijd voor de biodiversiteit te zorgen in vele opzichten vergelijkbaar is met het belang om aan klimaatsverandering een halt toe te roepen. Daarom beval hij de Vlaamse Regering aan om de ontwikkelingen rond het Biodiversiteitsverdrag nauwlettend op te volgen en die opvolging structureel te verankeren. Aan Vlaams minister

¹⁵ Advies van 25 november 2010 over het ontwerpdecreet ter begeleiding van de begroting 2011 – amendementen energie. Mineraad, 2010|62. De Raad keurde het advies goed, mits onthouding van de SERV-partners.

¹⁶ Advies van 25 maart 2010 over de *Conference of Parties* bij het Biodiversiteitsverdrag. Mineraad, 2010|10. De Raad keurde het advies unaniem goed.

Schauvliege suggereerde de Minaraad toen al om niet alleen het intern Europese voorzitterschap waar te nemen, maar ook het woordvoerderschap voor de Europese Unie in een dergelijke multilaterale onderhandeling te ambiëren.

De conclusies van de Europese Ministerraad van 15 maart 2010 vormden, volgens de Minaraad, een belangrijk uitgangspunt voor Vlaanderen. Maar, die conclusies betekenden tegelijk ook een uitdaging. Zo sprak het Vlaamse Gewest via Pact 2020 af om tegen 2020 een goede staat van instandhouding te bereiken voor een belangrijk deel van onze bedreigde soorten. Bovendien waren alle betrokkenen het erover eens dat men de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn op een degelijke manier moet implementeren in Vlaanderen. Het is belangrijk deze processen tot een goed einde te brengen, ten einde met gezag te kunnen spreken binnen en namens de Europese Unie.

Vlaamse instandhoudingsdoelstellingen

Het besluit van de Vlaamse Regering over de aanwijzing van de Speciale Beschermingszones en de vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen bepaalt dat de Minaraad de verslagen van het Vlaamse Natura 2000 beleid mag evalueren¹⁷. De Minaraad stond vorig jaar positief tegenover de activiteiten die het beleid in 2009 over instandhoudingsdoelstellingen (IHD) ontwikkelde. Uit het aangeleverde activiteitenoverzicht bleek dat de beleidsmakers voldoende aandacht besteedden aan overleg met alle betrokken partners. Het ANB heeft een gedegen consultatieproces op touw gezet op grond waarvan het de conceptrapporten over de specifieke instandhoudingsdoelstellingen (S-IHD) verder zou uitwerken. Omdat het uitwerken van die S-IHD-rapporten en het bepalen van de S-IHD per Speciale Beschermingszone cluster een bijzonder tijdrovende opdracht is, vroeg de Minaraad dat zowel het ANB als het INBO voldoende middelen en personeel zouden vrijmaken om dit proces te laten slagen. De Minaraad drong bij hen ook aan op een snelle afwerking van het vademecum over de beheermaatregelen en beleidsinstrumenten om de beleidsuitvoering vorm te geven.

Om goed voorbereid te zijn op de implementatie van de IHD, stelde de Raad voor om al in 2010 te starten met de beleidsuitwerking van de natuurrichtplannen. Hij vond het belangrijk om hierbij niet te wachten op de effectieve vaststelling van de IHD en de natuurrichtplannen.

Ten slotte benadrukte de Minaraad het belang van de evaluatie van het vademecum en de passende beoordeling zodat de overheid deze in de loop van de beleidsimplementatie zou kunnen bijsturen.

¹⁷ Advies van 24 juni 2010 over het jaarverslag 2009 Natura 2000 beleid in Vlaanderen. Minaraad, 2010|35. De Raad keurde het advies unaniem goed.

Soortenbeleid in uitvoering van het Natuurdecreet

Artikel 24 van het Soortenbesluit bepaalt dat de Vlaamse Regering de soortenbehoudsmaatregelen of -beschermingsprogramma's slechts kan vaststellen voor soorten die beschermd zijn en die in een officieel vastgestelde rode lijst bestempeld staan als "uitgestorven", "met uitsterven bedreigd", "bedreigd" of "kwetsbaar". Daarom werkte de Vlaamse minister van Leefmilieu en Natuur in 2010 het ontwerp van ministerieel besluit uit dat zes rode lijsten vastlegt, nl. voor dagvlinders, hogere planten, libellen, loopkevers, sprinkhanen/krekels en vogels. De Minaraad steunde het initiatief om deze zes rode lijsten te gaan vaststellen. Hierdoor zou de minister, ten aanzien van een beperkt aantal "kritische" soorten, een actief en positief beschermingsbeleid kunnen voeren op grond van het Soortenbesluit¹⁸.

De Minaraad vond het wenselijk dat elke rode lijst vergezeld zou gaan van een korte toelichting betreffende de benutte criteria en de wijze waarop de lezer de categorisering van opgenomen soorten moet opvatten. Ook enig verder technisch nazicht leek nog nodig.

De Minaraad beval de regering aan om voor de "kritische" soorten die ook een wettelijke bescherming genieten, een prioriteitbepaling door te voeren voor de soortenbeschermingsinitiatieven. Hierbij zou het beleid uit moeten gaan van

¹⁸ Advies van 24 juni 2010 over het ontwerp ministerieel besluit tot vaststelling van zes rode lijsten in uitvoering van artikel 5 van het Soortenbesluit. Minaraad, 2010|36. De Raad keurde het advies unaniem goed.

twee basiscriteria: (1) soorten waarvan de beleidsmakers kunnen verwachten dat het herstel of de bescherming ervan een meerwaarde kan betekenen voor een reeks andere soorten of voor een soortengroep; (2) soorten die Europees rechtelijk een dringende of belangrijke ingreep vereisen.

De Raad stelde vast dat er een aanzienlijke reeks soorten als “kritisch” kan worden bestempeld, terwijl ze verder geen wettelijke bescherming lijken te genieten doordat ze niet als beschermde soort opgenomen zijn in bijlage I bij het Soortenbesluit. Voor deze soorten kan het beleid bijgevolg geen concrete beschermingsmaatregelen nemen op basis van het Soortenbesluit. De Minaraad stelde daarom voor om binnen korte tijd, en in lijn met artikel 8 van het Soortenbesluit, een evaluatie door te voeren van bijlage 1 van het Soortenbesluit, met het oog op opname erin van “kritische” soorten die “met uitsterven bedreigd” zijn en die baat kunnen hebben van initiatieven van actief soortenbeleid. Tijdens die evaluatieronde zou de regering het beschermde statuut van een aantal wettelijk beschermde soorten die niet bedreigd blijken te zijn, kunnen ontnemen. Dit mag evenwel niet leiden tot een achteruitgang van de goede toestand van natuurwaarden.

De Minaraad vroeg ook aan de bevoegde minister om snel de rode lijsten voor zoogdieren en vissen te maken.

Het verzameldecreet Leefmilieu en Natuur bevatte een uitbreiding van artikel 52 van het decreet Natuurbehoud en Natuurlijk Milieu. Dit artikel regelt de vergoeding voor door beschermde diersoorten veroorzaakte schade. Het voorstel tot aanpassing van artikel 52 kwam neer op een gelijkschakeling met het gelijkaardige artikel 25 uit het Jachtdecreet. Minaraad en SALV noemden deze operatie echter onvolkomen. Immers, in dit voorstel beperkt men het bereik van de vergoedingsregeling tot schade aan gewassen, vee, bossen of visserij in plaats van aantoonbare vermogensschade door beschermde diersoorten¹⁹.

Om fraude te beperken, legde Vlaams minister Schauvliege eind vorig jaar een regeling voor advies voor met betrekking tot de voorwaarden voor het markeren van gekweekte vogels door middel van pootringen²⁰. De Minaraad adviseerde hier positief over, maar raadde de minister aan om de effectiviteit van de voorwaarden te toetsen na een eerste implementatiefase en bij te sturen waar nodig. Specifiek had de Raad vragen bij de diameter en materiaalkeuze voor sommige pootringen. Aansluitend bij het onderwerp van de adviesvraag wees de Minaraad op de implicaties voor de jacht met lokvogels en op een aantal frauduleuze praktijken.

¹⁹ Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 29 april 2010 over het ontwerp van verzameldecreet houdende diverse bepalingen inzake Leefmilieu en Natuur. Minaraad, 2010|14. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

²⁰ Advies van 16 december 2010 over het ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van de voorwaarden inzake de kenmerken en de kwaliteit van pootringen voor vogels. Minaraad, 2010|64. De Raad keurde het advies unaniem goed.

Jacht

In 2010 ontving de Minaraad twee adviesvragen over (niet)consensusvoorstellen voor jacht in vogelrijke gebieden²¹.

Het verzameldecreet Leefmilieu en Natuur bevatte bovendien een luik over de sanctieregeling voor het jagen zonder jachtverlof. De Vlaamse Regering stelde voor om de handhaving gelijk te schakelen met die voor de visserij op openbare wateren. Op grond hiervan zou de jager zijn jachtactiviteit onmiddellijk moeten stopzetten wanneer hij geen jachtverlof kan voorleggen. De Minaraad ging hiermee akkoord²².

Bos

Veel adviesvragen die betrekking hadden op bosbeheer ontving de Minaraad vorig jaar niet. De Raad kreeg wel een vraag tot definitieve erkenning voor de bosgroep "Midden Oost-Vlaanderen" en adviseerde deze positief²³. In het verzameldecreet Leefmilieu en Natuur wijdde de regering een hoofdstuk aan de vrijstelling van machtigingsplicht om wijzigingen aan te brengen in de fysische toestand van bossen waarvoor een bosbeheerplan noodzakelijk is. In een gezamenlijk advies konden Minaraad, SERV en SALV zich vinden in deze vereenvoudiging. Ze suggereerden zelfs nog een tweede verbetering voor de bosexploitant aan te brengen: het voorzien van een beroepsprocedure voor kapvergunningen²⁴.

21 Advies van 28 januari 2010 inzake het consensusvoorstel betreffende de jacht in vogelrijke gebieden - WBE Damme Oostkust. Minaraad, 2010|6. De Raad stond unaniem positief tegenover het consensusvoorstel.

Advies van 24 juni 2010 betreffende het niet-consensusvoorstel inzake de jacht in vogelrijke gebieden - WBE De Twee Ambachten. Minaraad, 2010|37. De Raad aanvaardde het voorstel unaniem mits voorwaarden.

22 Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 29 april 2010 over het ontwerp van verzameldecreet houdende diverse bepalingen inzake Leefmilieu en Natuur. Minaraad, 2010|14. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

23 Advies van 16 december 2010 over de definitieve erkenning van de bosgroep 'Midden-Oost-Vlaanderen'. Minaraad, 2010|65. De Raad keurde het advies unaniem goed.

24 Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 29 april 2010 over het ontwerp van verzameldecreet houdende diverse bepalingen inzake Leefmilieu en Natuur. Minaraad, 2010|14. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

Het Vlaamse Wetboek der Successierechten voorziet in een vrijstelling van successierechten voor bossen als de erfgenamen binnen de twee jaar na het overlijden van de erflater een goedgekeurd, uitgebreid bosbeheerplan kunnen voorleggen. Het programmadecreet ter begeleiding van de begroting 2010 verlengde deze termijn tot vier jaar. De Minaraad kon zich vinden in die aanpassing omdat te weinig Vlaamse bossen over een bosbeheerplan beschikken²⁵.

Erkenningen

In 2010 kreeg de Minaraad heel wat erkenningsdossiers voorgelegd. Het betrof hoofdzakelijk erkenningen van Vlaamse en privé natuurreservaten (13)²⁶, maar ook regionale landschappen (3)²⁷ kwamen aan bod. Aansluitend hierbij vermelden we ook drie adviesvragen betreffende de erkenning van milieuverenigingen²⁸.

- 25 Briefadvies van 29 april 2010 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2010. Minaraad, 2010|15. De Raad keurde het advies goed maar de SERV-partners binnen de Raad onthielden zich.
- 26 Advies van 29 april 2010 over de erkenningsaanvraag met betrekking tot het reservaat "Langemeersen" te Oudenaarde en Wortegem-Petegem. Minaraad, 2010|17. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Advies van 29 april 2010 over de erkenningsaanvraag met betrekking tot het reservaat "Broekelei" te Keerbergen. Minaraad, 2010|18. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Advies van 29 april 2010 over de erkenningsaanvraag met betrekking tot het reservaat "Rotte Gat" te Kortenberg. Minaraad, 2010|19. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Advies van 29 april 2010 over de erkenningsaanvraag met betrekking tot het reservaat "Bospolder, Ekers Moeras en Muisbroekbos" te Antwerpen. Minaraad, 2010|20. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Advies van 29 april 2010 over de erkenningsaanvraag met betrekking tot het reservaat "Zwart Goor" te Merksplas. Minaraad, 2010|21. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Advies van 29 april 2010 over de erkenningsaanvraag met betrekking tot het reservaat "Balker Beemden" te Bocholt. Minaraad, 2010|22. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Advies van 27 mei 2010 over de erkenningsaanvraag met betrekking tot het Vlaams natuurreservaat "West-Vlaamse Scheldemeersen" te Avelgem en Spiere-Helkijn en de goedkeuring van het beheerplan. Minaraad, 2010|25. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Advies van 27 mei 2010 over de erkenningsaanvraag met betrekking tot het reservaat "Malesbroek" te Geel/Meerhout. Minaraad, 2010|26. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Advies van 2 september 2010 over de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Kastanjebos" te Herent. Minaraad, 2010|44. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Advies van 2 september 2010 over de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Hagelandse Vallei" te Holsbeek. Minaraad, 2010|45. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.
- Advies van 23 september 2010 over de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "De Vennen" te Balen. Minaraad, 2010|51. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond onthield zich.
- Advies van 23 september 2010 over de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Demerbroeken" te Aarschot en Scherpenheuvel-Zichem. Minaraad, 2010|52. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond onthield zich.
- Advies van 23 september 2010 over de erkenningsaanvraag van het natuurreservaat "Meetjeslandse Krekengebied" te Maldegem, Sint-Laureins en Assenede. Minaraad, 2010|53. De Raad keurde het advies goed, maar Boerenbond onthield zich.
- 27 Advies van 25 maart 2010 over de wijziging van het werkingsgebied van het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën. Minaraad, 2010|12. De Raad keurde het advies unaniem goed.
- Advies van 2 september 2010 over de voorlopige erkenning van het Regionaal Landschap Rivierenland. Minaraad, 2010|43. De Raad keurde het advies unaniem goed.
- Advies van 23 september 2010 over de voorlopige erkenning van het Regionaal Landschap Zuid-Hageland. Minaraad, 2010|50. De Raad keurde het advies unaniem goed.
- 28 Advies van 27 mei 2010 over de erkenningsaanvraag van vzw Vogelbescherming Vlaanderen als gewestelijke ledenvereniging. Minaraad, 2010|28. De Raad keurde het advies unaniem goed.
- Advies van 27 mei 2010 over de erkenningsaanvraag van Koninklijke Vereniging voor Natuur- en Stedschoon vzw als gewestelijke thematische vereniging. Minaraad, 2010|29. De Raad keurde het advies unaniem goed.
- Advies van 27 mei 2010 over de erkenningsaanvraag van vzw Passieffhuis-Platform als gewestelijk thematische vereniging. Minaraad, 2010|30. De Raad keurde het advies unaniem goed.

De Minaraad heeft in 2010 de evaluatie van de werking van de regionale landschappen anders aangepakt dan de voorbije jaren²⁹. Voor het eerst ging de Raad enkel in op één specifiek deelfacet of criterium. In 2010 wijdde de Raad zijn advies aldus aan de samenstelling van de bestuursorganen (algemene ledenvergadering en raad van bestuur) van de regionale landschappen, het vergaderritme, de onderlinge taakverdeling, de aanwezigheidsgraad van de doelgroepen en de man/vrouwverhouding.

De Minaraad wees vooral op de uitgebreide samenstelling van een aantal algemene ledenvergaderingen en de raden van bestuur, omdat dit het eenvoudig en efficiënt vergaderen kan bemoeilijken. Daarom suggereerde de Minaraad om de vertegenwoordigingsgroepen te reduceren tot een meer werkbaar aantal. Bij de samenstelling van de Raad van Bestuur merkte de Minaraad op dat niet altijd alle drie de subcategorieën van de doelgroep "landbouw, toerisme en wvε" vertegenwoordigd zijn. De Minaraad vroeg daarom dat de regionale landschappen meer inspanningen zouden leveren om ook deze actoren actief bij de Raad van Bestuur te betrekken.

Boerenbond en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich systematisch bij de adviezen over de erkenningen van natuurreservaten omdat de procedure voor de afbakening van de visiegebieden en uitbreidingsperimeters onvoldoende transparant zou zijn. Ze uitten ook bedenkingen bij een aantal "governance"-aspecten van de erkenningsprocedures.

Genetisch Gemodificeerde Gewassen

De regelgeving voor genetisch gemodificeerde gewassen probeert economische schade te voorkomen en te regelen indien er zich toch schade mocht voordoen. Na de goedkeuring van het Vlaamse co-existentiedecreet voor genetisch gemodificeerde gewassen (GGG's) met conventionele en biologische gewassen, ging de Vlaamse Regering in 2010 over tot de vaststelling van het algemene uitvoeringsbesluit en een reeks teeltspecifieke besluiten voor maïs, suikerbieten en aardappelen. In twee gezamenlijke adviezen wezen Minaraad en SALV op enkele lacunes in de voorgestelde regelingen. Zo bleef de problematiek onbeantwoord over het reserveren van zones die vrij moeten zijn van GGG's. De regelgeving probeert nochtans economische schade te voorkomen en te regelen indien er zich toch schade mocht voordoen.

De Raden merkten op dat er ook nog andere schade bestaat dan louter economische schade. Ook het Milieuschadedecreet biedt hiervoor geen soelaas, want dat schept alleen een aangepast aansprakelijkheidsregime voor ecologische schade aan habitats en soorten die vallen onder het regime van

²⁹ Advies van 2 september 2010 over de evaluatie van de werking van de regionale landschappen in 2009. Minaraad, 2010|42. De Raad keurde het advies unaniem goed.

de Habitat- of Vogelrichtlijn. SALV en Minaraad hadden ook vragen bij de vaststelling van de economische schade en de schadevergoedingsregel, bij het register dat de CGC-teelten moet bijhouden, bij het ontbreken van een beroepsprocedure bij de bestuurlijke geldboete en bij de wijze van staalname en analyse bij schadeclaims³⁰.

Bij de teeltspecifieke besluiten vroegen de Raden vooral om de landbouworganisaties te betrekken bij de verdere uitwerking van alle noodzakelijke formulieren; om meer informatie te verstrekken over de wetenschappelijke gegevens op basis waarvan de beleidsmakers de hoogte bepalen van de bijdrage van het Compensatiefonds, de meldings- en isolatieafstand; om geen uitzonderingen toe te staan voor onderzoeksinstellingen omdat dit leidt tot onduidelijkheid; en om de nodige stappen te ondernemen om het gebruik van CGC-zaai zaad en CGC-pootgoed door niet professionele landbouwers te verbieden³¹.

³⁰ Gezamenlijk advies met SALV van 28 januari 2010 over de ontwerpbesluiten over co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen en de vaststelling van specifieke maatregelen voor de co-existentie van genetisch gemodificeerde maïsgewassen met conventionele en biologische maïsgewassen. Minaraad, 2010|5. Minaraad en SALV keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

³¹ Gezamenlijk advies met SALV van 16 december 2010 over de ontwerpbesluiten over de vaststelling van specifieke maatregelen voor de co-existentie van genetisch gemodificeerde aardappelgewassen met conventionele en biologische aardappelgewassen en over de vaststelling van specifieke maatregelen voor de co-existentie van genetisch gemodificeerde suikerbieten met conventionele en biologische suikerbieten. Minaraad, 2010|66. Minaraad en SALV keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

Landbouwsteun

De Vlaamse Regering stelde vorig jaar voor om de niet gebruikte financiële middelen uit de eerste pijler van het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) te gebruiken om landbouwers aan te moedigen om zich aan te sluiten bij erkende private of nationale voedselkwaliteitsregelingen. De Minaraad vond dit streven naar het verbeteren van de voedselkwaliteit positief. Niettemin noemde hij het een gemiste kans omdat de regering er niet voor koos om de middelen aan te wenden voor de verbetering van de milieukwaliteit van de landbouwactiviteiten. Daarom stelde de Raad voor om voorwaarden in de kwaliteitslabels op te nemen om een duurzaam milieugebruik te stimuleren. Aansluitend op dit dossier polste de Minaraad hoever de opmaak van de eerste lijst voor historisch permanente graslanden stond. De Vlaamse minister van Landbouw hoorde die tegen juli 2010 af te hebben³².

De Vlaamse Regering wilde in 2010 ook de uitgaven van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) beheersen en de behandelingstermijn van de ingediende dossiers verkorten. Minaraad en SALV hadden hun twijfels of de ingreep zou volstaan om het VLIF-budget in evenwicht te houden. Ze onderschreven wel het openeinde karakter van het VLIF dat de investerende land- en tuinbouwer de nodige garantie biedt dat zijn dossier effectief steun zal bekomen³³.

Visserij

Op het vlak van visserij kreeg de Minaraad weinig dossiers te verwerken in 2010. Enkel in het programmadecreet ter begeleiding van de begroting 2010 was er een hoofdstuk opgenomen over het financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuur (FIVA). Het programmadecreet voorzag een uitbreiding van het toepassingsgebied voor het bevorderen van de duurzame ontwikkeling van visserijgebieden. De Minaraad onderschreef deze bijsturing, op voorwaarde dat de inzet van deze middelen effectief zouden leiden tot een meer duurzaam gebruik van de visserijgebieden³⁴.

³² Briefadvies van 27 mei 2010 over de wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2005 tot instelling van een bedrijfstoelageregeling en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden. Minaraad, 2010|27. De Raad keurde het advies goed, maar de SERV-partners en Landelijk Vlaanderen/Landelijke Gilden onthielden zich.

³³ Gezamenlijk advies met SALV van 28 oktober 2010 over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende een wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw. Minaraad, 2010|59. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

³⁴ Briefadvies van 29 april 2010 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2010. Minaraad, 2010|15. De Raad keurde het advies goed maar de SERV-partners binnen de Raad onthielden zich.

3.3 Materialenbeheer – Natuurlijke hulpbronnen

Materialen en afvalstoffen

De Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen moest tegen eind 2010 omgezet zijn in Vlaamse regelgeving. Met het oog op die omzetting bereidde de ovam een nieuw Materialendecreet en een aanpassing van Vlarea voor. Minaraad en SERV spraken begin 2010 af om hun visie op de implementatie van de Europese kaderrichtlijn in een zo vroeg mogelijk stadium kenbaar te maken, met name op basis van het laatst beschikbare voorontwerp van decreet. De Raden ondersteunden het uitgangspunt van de ovam dat het nieuwe Materialendecreet moest uitgaan van de hele levenscyclus van materialen. Het toepassingsgebied moest dus evolueren van het zo milieuvriendelijk mogelijk beheren van afvalstoffen, naar het tegengaan van de uitputting van hulpbronnen en van de schadelijke gevolgen van materiaalgebruik.

De afvalhiërarchie zat duidelijk verankerd in het voorontwerpdereet, met een afwijkingsmogelijkheid op basis van het levenscyclus denken. Bij het verlenen van afwijkingen zou de Vlaamse Regering zich baseren op het advies van de ovam, die zich op haar beurt mocht laten bijstaan door een overlegplatform. De uitwerking van een toetsingskader en de samenstelling van het overlegplatform waren heel belangrijk voor Minaraad en SERV. Om verspilling van geld, tijd en middelen te vermijden, was het volgens de Raden aangewezen dat de beleidsmakers, voor de start van een concrete analyse van een afwijkingsvraag, het maatschappelijk draagvlak zouden peilen voor de uitgangspunten van die door te voeren analyse³⁵.

Halfweg het jaar vulde de Vlaamse Regering het Afvalstoffendecreet nog aan met onder meer bepalingen over havenontvangstvoorzieningen voor scheepsafval en ladingresiduen. Dit gebeurde via het verzameldecreet Leefmilieu en Natuur. Minaraad, SERV en SALV konden zich daarin vinden³⁶.

In het programmadecreet ter begeleiding van de begroting 2010 kwam het toepassen van het verlaagd storttarief op recycleerbare gipsafvalstromen aan bod. De Minaraad trad de regering bij dat deze regeling niet opportuun en aan wijziging toe was, omdat het de bestaande recyclage-initiatieven zou ontmoedigen³⁷.

³⁵ Gezamenlijk advies met SERV van 28 januari 2010 over het Materialendecreet. Minaraad, 2010|8. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

³⁶ Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 29 april 2010 over het ontwerp van verzameldecreet houdende diverse bepalingen inzake Leefmilieu en Natuur. Minaraad, 2010|14. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

³⁷ Briefadvies van 29 april 2010 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2010. Minaraad, 2010|15. De Raad keurde het advies goed maar de SERV-partners binnen de Raad onthielden zich.

Afvalverdrag Rijn- en Binnenvaart

In 2008 stemde de Vlaamse Regering per decreet in met het Verdrag ter inzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart. Voor de toepassing van het Verdrag was er een samenwerkingsakkoord noodzakelijk tussen de Federale Staat en de Gewesten. Dit leidde tot een adviesvraag aan de Minaraad. De Raad herhaalde zijn bemerkingen uit 2008 over het ontbreken van de evaluatie van de milieugevolgen van het Verdrag en over de impact ervan op het behalen van de Europese en Vlaamse waterbeleid doelstellingen. Het Verdrag wees de taak van nationaal instituut toe aan het Instituut voor het Transport langs de Binnenwateren (ITB) zonder uitleg over de werkingskosten noch over de verdeelsleutel. Overigens vond de Raad dat de parameters en de formule van de verdeelsleutel in de samenwerkingsovereenkomst had moeten staan³⁸.

Afval MBO's

De Vlaamse Regering kan vrijwillige milieubeleidsovereenkomsten (MBO) afsluiten met representatieve beroepsorganisaties om, in samenwerking met die beroepsorganisaties en hun leden, bepaalde milieubeleidsdoelstellingen te bereiken. De Minaraad ontving vorig jaar vijf ontwerp MBO's over respectievelijk

³⁸ Advies van 2 september 2010 over het voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Gewesten van 3 december 2009 betreffende de uitvoering van het Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart. Minaraad, 2010|38. De Raad keurde het advies unaniem goed.

afgedankte draagbare en industriële batterijen en accu's, afgedankte autobatterijen en accu's, afgedankte zaklampen, afvalbanden en afgedankte voertuigen³⁹.

In het algemeen vond de Minaraad dat mbo's zo goed mogelijk moeten bijdragen tot het vergroenen van de economie. Hij ondersteunde het principe dat de kosten van het afvalstoffenbeheer toe te wijzen zijn aan ofwel de eerste afvalstoffenproducent, ofwel aan de huidige of de vorige houders van de afvalstoffen. Over alle ontwerp mbo's adviseerde de Raad positief, maar bij de afgedankte (auto)batterijen en accu's vroeg hij de doelstellingen eventueel aan te passen van zodra de nieuwe Europese berekeningsmethode gekend zou zijn. Die operatie mocht niet leiden tot een verhoging van de bestaande milieu-impact en moest de materialenkringloop verder sluiten. Bij de gewone batterijen suggereerde de Raad om nog aandacht te hebben voor de vergoeding van de kosten van containerparken, een evaluatie van en eventueel de afschaffing van de ecotaks op batterijen alsook bijkomende inspanningen voor de communicatie over preventie en levensduurverlenging.

Bij de mbo afgedankte zaklampen vroeg de Minaraad of er geen differentiatie nodig was voor de milieubijdrage. Daarnaast moest er aandacht zijn voor de afbakening van de verantwoordelijkheden, het formaliseren van de bestaande afspraken voor afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA) en een uitgebreide en volgehouden informatiecampagne. Hij wilde ook meer duidelijkheid over de volledigheid van de definities en de inzameling van autobanden bij "gezinnen" bij de mbo afvalbanden. Hij formuleert ook bedenkingen bij de evaluatie van de verwerkingstechnieken.

³⁹ Advies van 25 maart 2010 over de ontwerpen van milieubeleidsvereenkomst betreffende afgedankte draagbare en industriële batterijen en accu's, afgedankte autobatterijen en accu's, afgedankte autobatterijen en accu's, afgedankte zaklampen en afvalbanden. Minaraad, 2010|10. De Raad keurde het advies unaniem goed.

Het was de derde maal op rij dat er een mvo tot stand kwam over autowrakken. Het toepassingsgebied voor de aanvaardingsplicht was uitgebreid naar onder andere banden, autobatterijen en olie. Niet alleen de overheid en de beheersorganisatie Febelauto ondertekenden deze mvo, maar ook de federaties van de hele inzamel- en verwerkingsketen. De Minaraad vond dit positief. In België was er vorig jaar nog geen koppeling tussen het chassisnummer en de gegevens van houder van het voertuig. De Raad drong erop aan om het inschrijvingsstelsel te hervormen zodat de eigenaar gekend zou zijn en zodat de uitschrijving enkel kan gebeuren mits het voorleggen van een certificaat van vernietiging. Het voorloperbeleid om tot een groene economie te komen, vond klaarblijkelijk geen toepassing bij de problematiek van de afgedankte voertuigen. De Minaraad vond dit een gemiste kans voor deze mvo, voor de sector en voor het Vlaamse Gewest. In vergelijking met Nederland recycleert Vlaanderen 10% minder materiaal uit autowrakken. De Raad vroeg daarom om te onderzoeken welke de barrières zijn om te komen tot meer demontage en recyclage in België en om na te gaan welke kansen demontage biedt op vlak van tewerkstelling⁴⁰.

Tropische houthandel

Eind vorig jaar ontving de Minaraad het instemmingsdecreet voor de Internationale Overeenkomst inzake tropisch hout van 27 januari 2006 (ITTA 2006). Dit was de derde overeenkomst op rij, ter vervanging van de Internationale Overeenkomst inzake tropisch hout van 26 januari 1994. SARIV en Minaraad waardeerden de verdere uitbreiding van het toepassingsgebied van ITTA 2006. Met de verdere uitbreiding van de doelstellingen was – nog meer dan bij de ITTA-Overeenkomsten van 1994 en 1983 – duidelijk dat ITTA niet alleen een grondstoffenovereenkomst is ter regulering van de handel in tropisch hout. Ook duurzaam beheer van tropische bossen, bijdragen aan armoedebestrijding, het bereiken van de millenniumontwikkelingsdoelstellingen en het erkennen van de rechten van inheemse volkeren zijn nu duidelijk aandachtspunten van de ITTA-Overeenkomst.

© SVEN HERREMANS

Aangezien de Raad van State ITTA 2006 gekwalificeerd had als een gemengd verdrag, betekende dit dat Vlaanderen – mits instemming – gebonden

⁴⁰ Advies van 30 september 2010 over het ontwerp van milieubeleidsvereenkomst voor afgedankte voertuigen. Minaraad, 2010|55. De Raad keurde het advies unaniem goed.

zou zijn door de bepalingen van ITTA 2006. Hoewel de concrete implementatieverplichtingen voor Vlaanderen op het eerste zicht beperkt leken, zagen de Raden wel een kans voor een sterker engagement van Vlaanderen ter ondersteuning van de internationale initiatieven die het behoud, duurzaam beheer en gebruik van tropische bossen bevorderen. De Raden sloten zich dan ook aan bij het voorontwerp van decreet dat instemde met de Internationale Overeenkomst van 2006 inzake tropisch hout⁴¹.

3.4 Omgevingsbeleid

Overstromingsrichtlijn

In verband met de omzetting van de EU-Overstromingsrichtlijn legde de Vlaamse Regering een ontwerpdecreet voor advies voor, dat er op gericht was de nodige bepalingen te integreren in het decreet Integraal Waterbeleid. SERV en Minaraad vonden het positief dat de regering bij deze omzetting van de Overstromingsrichtlijn, de integratie doortrok naar andere niveaus, onder meer naar het planniveau. Daardoor vervalt de nood aan aparte overstromingsricicobeheerplannen, vermits deze worden geïntegreerd in de tweede stroomgebiedbeheerplannen. Daarnaast koos de Vlaamse Regering ervoor om de fase van voorlopige overstromingsbeoordeling over te slaan.

⁴¹ Gezamenlijk advies met SARIV van 16 december 2010 over het voorontwerp van decreet houdende instemming met de internationale overeenkomst van 2006 inzake tropisch hout. Minaraad, 2010|67. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

De Raden traden deze beslissing bij omdat er al veel voorbereidend werk verricht was. Ten slotte vroegen SERV en Minaraad om tijdig aan de voorbereiding van milieukwantiteitsdoelstellingen voor oppervlaktewater te beginnen en de doelgroepen daarbij in een vroege fase te betrekken⁴².

Milieukwaliteitsnormen water

Begin 2010 legde de Vlaamse Regering milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren, waterbodems en grondwater ter advisering voor. SERV, SALV en Minaraad waren globaal positief over de aanpak voor het invoeren van milieukwaliteitsnormen (MKN) en de invoering in VlareM. Maar ze vroegen zich of de invoering van de MKN als richtwaarden tegemoetkwam aan de definitie van milieukwaliteitsnorm in de Kaderrichtlijn Water. Ze wezen ook op de hoogdringendheid om normen voor hydromorfologie vast te leggen. Het dossier dat voorlag kon een onvolledige implementatie van de Kaderrichtlijn Water inhouden.

De Raden herhaalden de vraag om te streven naar gelijke normen, op het relevante beleidsniveau, op basis van wetenschappelijke consensus. Om een voldoende draagvlak te creëren voor de wetenschappelijke onderbouwing en monitoring, vroegen ze daarover een heldere communicatie. Mocht blijken dat de wetenschappelijk onderbouwing en motivering onvolledig of niet onderzocht was, dan moest dit leiden tot bijkomend onderzoek. De informatie die daaruit zou voortvloeien, kon aanleiding geven tot de wijziging van normen of indelingscriteria. De Raden vroegen de uitwerking van een procedure hiertoe, waarbij ook stakeholders *input* kunnen geven.

Ze vroegen ook om werk te maken van de economische onderbouwing van de maatregelen, ten einde in de volgende stroomgebiedbeheerplannen onderbouwde uitspraken te kunnen doen over de disproportionaliteit van kosten. De Raden drongen er ook op aan om deze socio-economische impact in de toekomst in beeld te brengen voor dergelijke dossiers.

Ze gingen ook dieper in op de gevolgen van de nieuwe normen op de milieuvergunningen van bedrijven. De Raden waren ervoor gewonnen om de afweging tussen ecologische draagkracht van de ontvangende waterloop en BBT in het besluit te verankeren en dit ook voor niet-gevaarlijke stoffen. De voorgestelde termijn om de milieuvergunningen aan te passen aan het nieuwe indelingscriterium was volgens de Raden te krap en diende minstens een jaar te bedragen in plaats van de voorgestelde zes maanden⁴³.

⁴² Gezamenlijk advies met SERV van 28 januari 2010 over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet integraal waterbeleid met het oog op de omzetting van de Europese overstromingsrichtlijn. Minaraad, 2010[4]. De Raden keurden het advies unaniem goed.

⁴³ Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 28 januari 2010 over het ontwerpbesluit aangaande de vaststelling van milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren, waterbodems en grondwater. Minaraad, 2010[3]. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

Het verzameldecreet Leefmilieu en Natuur behandelde onder meer lozingen van afvalwater van bodemsaneringsprojecten en het lozen van huishoudelijk afvalwater door schepen. Minaraad, SERV en SALV vroegen zich af of de Oppervlaktewaterenwet niet expliciet melding moest maken van het afvalwater van bodemsaneringsprojecten waarvoor een conformiteitsattest verleend werd. Over het ongezuiverd lozen van huishoudelijk afvalwater door de binnen- en passagiersvaart, waren de Raden van mening dat de technologie voorhanden is om de impact van deze lozingen door schepen te minimaliseren. Daarom zagen ze geen redenen waarom deze lozingen een andere behandeling zouden moeten krijgen dan lozingen afkomstig van huishoudens⁴⁴.

De regering wijzigde ook het Grondwaterdecreet via het programmadecreet 2011. Hij legde de nadruk op debietregistratie en op het principe van de waterbalans voor bedrijven. De Raad onderschreef dit⁴⁵.

Het verzameldecreet bracht ook wijzigingen aan in het decreet Integraal Waterbeleid. De Vlaamse Regering voorzag de mogelijkheid om mengzones aan te wijzen. Hiermee implementeerde de regering de Europese Dochterraichtlijn Prioritaire stoffen, maar aangezien een informeel gepubliceerde checklist voor verwarring zorgde bij de interpretatie van de richtlijn, adviseerden de Raden om de Europese Commissie hierover te consulteren alvorens het decreet bij te sturen.

Ten slotte verwezen de Raden naar een eerder gemaakte opmerking over de stroomgebiedbeheerplannen, met name betreffende de situatie die ontstaat wanneer een stroomafwaartse partner met bijkomende inspanningen te maken krijgt vanwege soepeler normen stroomopwaarts. Minaraad, SERV en SALV wezen erop dat het belangrijk is om voor deze problematiek een oplossing te vinden⁴⁶.

Waterverkoopreglement

SERV en Minaraad vonden het positief dat de Vlaamse Regering vorig jaar nadere regels uitgewerkt had voor het algemeen waterverkoopreglement. Dit reglement legde onder meer de rechten en plichten van exploitanten en klanten vast. De Raden vonden evenwel dat deze rechten en plichten niet evenwichtig waren uitgewerkt. Hetzelfde gold voor de aansprakelijkheidsregels. Ze formuleerden daarom suggesties om tot een meer evenwichtige regeling te komen. De Raden bepleitten om, waar mogelijk, tot een betere afstemming met de regelgeving voor de levering van gas en elektriciteit te komen.

44 Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 29 april 2010 over het ontwerp van verzameldecreet houdende diverse bepalingen inzake Leefmilieu en Natuur. Minaraad, 2010|14. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

45 Advies van 28 oktober 2010 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2011. Minaraad, 2010|57. De Minaraad keurde het advies goed mits onthouding van de SERV-partner.

46 Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 29 april 2010 over het ontwerp van verzameldecreet houdende diverse bepalingen inzake Leefmilieu en Natuur. Minaraad, 2010|14. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

De Raden vonden ook dat het voorontwerp geschreven was met de kleinverbruikers voor ogen. Vanuit die optiek stelden de Raden voor om beter rekening te houden met de grootverbruikers die naast bovengemeentelijke saneringsbijdragen nog restheffingen betalen aan de vmm. Ook voor de kleinverbruikers werkten de Raden suggesties uit zoals de vermelding van gegevens over het gemiddelde waterverbruik op de factuur en de keuze voor de klant in plaats van de exploitant om de periodiciteit van de facturen te bepalen⁴⁷.

In het programmadecreet bij de begroting 2011 stuurde de Vlaamse Regering de heffingen op waterverontreiniging bij voor bronbemalingen. De Raad had daar geen bezwaren tegen, maar wees erop dat het lozen van bronbemalingen op openbare riolen niet acceptabel zijn als die riolen aangesloten zijn op een rioolwaterzuiveringsinstallatie⁴⁸.

LNG-steiger Zeebrugge

De aanleg van een tweede LNG-steiger in de haven van Zeebrugge, waaraan schepen met vloeibare aardgas kunnen aanmeren, kost wellicht 17.142.500 euro. Voor subsidieaanvragen voor werken die hoger liggen dan 10 miljoen euro is de Vlaamse overheid verplicht om de Minaraad te consulteren. De aanleg van een tweede LNG-steiger leidde aldus tot een adviesvraag aan de Raad, waarbij die er toe gehouden was om na te gaan of alle elementen van het dossier voldoende evenwichtig onderbouwd waren en of de teksten van de milieu-impactstudie en de maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) voldoende duidelijk waren.

De Minaraad herhaalde eerst en vooral zijn voorkeur voor een overkoepelende langetermijnvisie voor het Vlaamse Zeehavenbeleid. Hij herinnerde er ook aan dat de MKBA geen instrument is om projecten tegenover elkaar af te wegen en merkte op dat hij

zich verder niet over de kwaliteit van dat instrument uitsprak. De Raad vroeg wel om de omliggende gemeentebesturen te informeren over de verschillende

⁴⁷ Gezamenlijk advies met SERV over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende bepalingen over het algemeen waterverkoopreglement. Minaraad, 2010|24. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

⁴⁸ Advies van 28 oktober 2010 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2011. Minaraad, 2010|57. De Minaraad keurde het advies goed mits onthouding van de SERV-partner.

aspecten van het project, zodat zij op hun beurt de inwoners voldoende zouden kunnen inlichten. Gelet op de bezorgdheid bij sommige omwonenden vond de Raad het wenselijk dat men zou communiceren over de veiligheidsaspecten. Minstens tijdens de uitvoering van een project hoorde er een permanent klachtenmeldpunt te zijn.

De Minaraad vond het dossier evenwichtig onderbouwd en vond de milieu-impactstudie en de мквв ook duidelijk. De Raad stelde vast dat er in de voorstelling van het project ook verwijzingen zaten naar aankomende projecten, zoals de bouw van een kunstmatig sterneneiland of een eiland voor LNG-opslag voor de kust. De Raad vond dit een goede zaak, voor de transparantie van de besluitvorming. Tezelfdertijd gaf de Raad ook het signaal dat hij zich later hoopte te mogen uitspreken over projecten zoals het eilandenproject de "Vlaamse Baaien".

De Minaraad sloot zich ook aan bij de conclusie van de milieunota dat de aanlegfase en exploitatiefase van de LNG-steiger geen significante milieueffecten met zich zou meebrengen. Om de milieuhinder verder te beperken, gaf de Raad ook een aantal concrete aanbevelingen: niet heien gedurende de nacht, pas heien na het broedseizoen voor sternes en het voorzien van walstroom om emissies van aangemeerde schepen te vermijden. Tot slot vroeg de Raad om, los van de geplande investeringen, toch verder te blijven onderzoeken hoe men de vrijgekomen koude bij hervergassing nuttig kan toepassen⁴⁹.

Bescherming onderwaterpatrimonium

De Vlaamse Regering adviseerde positief over het Verdrag van Parijs ter bescherming van het cultureel erfgoed onder water, van 2 november 2001. Het Verdrag beoogt een beschermingsregime in te stellen van het volledige erfgoed van de mensheid dat zich onder water bevindt, tegen de risico's van plunderingen en ongecontroleerd commercieel gebruik. De Minaraad verwees naar zijn eerdere advies over de instemming met het Verdrag van Malta op 25 januari 2007. Daarin pleitte de Raad voor de opmaak van GEWAS-kaarten (Gekende Waardevolle Archeologische Sites) met het oog op de integratie van de bescherming van het archeologische erfgoed in milieueffect- of ruimtelijke procedures. In de memorie van toelichting bij het voorliggende ontwerpdecreet staat er een verwijzing naar een databank die in opmaak zou zijn voor maritiem archeologisch erfgoed. De Minaraad ging ervan uit dat deze databank, waar nodig en passend, dezelfde functies zou kunnen vervullen als de zogenaamde GEWAS-kaarten⁵⁰.

49 Advies van 23 september 2010 over de bouw van een tweede steiger in het LNG-dok in de Oostelijke voorhaven van Zeebrugge. Minaraad, 2010|46. De Raad keurde het advies unaniem goed.

50 Advies van 25 maart 2010 over het ontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag ter bescherming van het cultureel erfgoed onder water, aangenomen in Parijs op 2 november 2001. Minaraad, 2010|13. De Raad keurde het advies unaniem goed.

Omgevingslawaai

De Europese Richtlijn Omgevingslawaai verplicht de Europese Lidstaten om het omgevingslawaai aan te pakken. Begin 2010 adviseerde de Minaraad over de actieplannen voor belangrijke wegen (waarop jaarlijks 6 miljoen voertuigen passeren), spoorwegen (60.000 treinen) en de nationale luchthaven (50.000 vliegbewegingen). Op het einde van het jaar lagen de actieplannen voor de agglomeraties met meer dan 250.000 inwoners ter advisering voor: Antwerpen en Gent.

De Raad had geen begrip voor het gegeven dat de referentiewaarden voor het omgevingslawaai van wegverkeer en spoorwegverkeer niet opgenomen waren in de actieplannen, om redenen van vertrouwelijkheid. Die referentiewaarden waren volgens de Raad nochtans nodig als toetsingswaarde van het gemeten omgevingslawaai.

De Raad pleitte daarnaast ook voor geluidbelastingindicatoren die niet alleen op een gemiddelde waarde gebaseerd zouden zijn, en hij wenste de opname van volwaardige geluidsnormen in Vlarem. De Raad rekende erop dat eventuele hinderpalen voor het inzetten van het ruimtelijke ordeningsbeleid opgeruimd zouden worden, zodat het in bepaalde omstandigheden kan ingezet worden als instrument tegen omgevingslawaai.

De Minaraad wees ook op onduidelijkheid over de grootte van de budgettaire ruimte voor de maatregelen. Hij was ervan overtuigd dat de voorliggende actieplannen niet zouden volstaan om aan de strategische doelstellingen van de beleidsnota leefmilieu en natuur te voldoen⁵¹.

Bij de specifieke actieplannen voor de agglomeraties Antwerpen en Gent herhaalde de Minaraad zijn eerdere punten van kritiek, maar dan specifiek toegepast op de betrokken agglomeraties. De Raad verwonderde zich bijkomend over de concrete afbakening van de perimeter van de agglomeraties Antwerpen en Gent. Enige verduidelijking en motivering ware zeker op zijn plaats geweest⁵².

Kaderrichtlijn Luchtkwaliteit

De oude Europese Kaderrichtlijn Luchtkwaliteit en de eerste drie dochterrichtlijnen zijn in 2008 samengevoegd en herzien om rekening te houden met de meest recente wetenschappelijke informatie. Zo herbevestigde de Europese Commissie de grenswaarden voor NO_x , CO_2 , Pb, fijnstof (PM_{10}), CO , benzeen en ozon. De Vlaamse Regering had vorig jaar een ontwerpbesluit klaar om de nieuwe Europese kaderrichtlijn Luchtkwaliteit (2008) om te zetten in Vlarem II. De voorgestelde aanpassing van Vlarem II beoogde een omzetting van de bepalingen van deze richtlijnen waarbij geen strengere voorwaarden werden

⁵¹ Advies van 28 januari 2010 over de actieplannen omgevingslawaai van wegverkeer, spoorwegverkeer en van de luchthaven *Brussels Airport*. Minaraad, 2010|2. De Raad keurde het advies unaniem goed.

⁵² Advies van 16 december 2010 over de ontwerpen van actieplan omgevingslawaai voor de agglomeraties Antwerpen en voor de agglomeratie Gent. Minaraad, 2010|63. De Raad keurde het advies unaniem goed.

opgenomen dan strikt noodzakelijk, op een uitzondering na: de vervroegde inwerkingtreding van de jaargrenswaarde en de extra daggrenswaarde voor benzeen waren wel strengere voorwaarden. SERV en Minaraad gingen akkoord met het ontwerpbesluit maar hadden niettemin bemerkingen bij de metingswijze voor fijn stof. Ze vroegen de regering ook om de uitvoering van de aangekondigde en lopende studieprojecten over onder andere lage-emissiezones en rekeningrijden te versnellen, om de grenswaarden voor fijn stof (PM₁₀) in 2011 te halen⁵³.

MBO met elektriciteitsproducenten

Begin 2010 nam de Vlaamse Regering zich voor om een milieubeleidsvereenkomst af te sluiten met de elektriciteitssector om een verdere, betekenisvolle reductie van de SO₂- en NO_x-emissies te realiseren tussen 2010-2014. Het strategische doel van de MBO bestond in de reductie van de NO_x-emissie tot beneden het Vlaamse NEC-emissieplafond. Maar de elektriciteitssector is slechts goed voor 6% van het totale aantal NO_x-emissies in Vlaanderen. Minaraad en SERV wezen daarom op de noodzaak van een billijke en efficiënte bepaling en verdeling van de inspanningen tussen de maatschappelijke sectoren. De evolutie van NO_x-emissies door het verkeer en door wkk-installaties verdiende daarbij bijzondere aandacht. De MBO bevatte relatieve plafonds voor NO_x. De Raden erkenden dat dit van belang was om te zorgen voor de nodige flexibiliteit, maar vroegen ook oog te hebben voor de absolute emissies.

Voor de SO₂ emissies vroegen de Raden verduidelijking over het in rekening brengen van bepaalde centrales. Het bijstellen van het plafond als nieuwkomers op de markt verschijnen, kwam de transparantie van de MBO volgens de Raden niet ten goede. Ten slotte benadrukten ze het belang van sterke stimulansen voor onderzoek en innovatie om de NEC-doelstellingen gemakkelijker of sneller te bereiken⁵⁴.

Sectorale afwijking klei verwerkende sector

Organisaties uit de SERV en de Minaraad – of deze adviesraden zelf – kunnen voor bepaalde sectoren of categorieën van inrichtingen een wijziging van de voorwaarden vragen. Op grond hiervan diende Voka in 2010 een sectorale afwijkingsvraag in voor de kleiverwerkende sector. Concreet ging het over de rookgasemissiewaarde voor SO_x bij de productie van geëxpandeerde kleikorrels met een draaitrommeloven. Voka vroeg de emissiewaarde vast te leggen op 1000 mg/Nm³ in plaats van de huidige 500 mg/Nm³. Minaraad en SERV gingen

⁵³ Gezamenlijk briefadvies met SERV van 23 september 2010 over het voorontwerpbesluit omzetting van EU-richtlijnen inzake luchtkwaliteit. Minaraad, 2010|47. De Raden keurden het gezamenlijke briefadvies unaniem goed.

⁵⁴ Gezamenlijk advies met SERV van 28 januari 2010 over de milieubeleidsvereenkomst SO₂ en NO_x 2010-2014 voor de elektriciteitsproducenten. Minaraad, 2010|7. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

akkoord met de nieuw voorgestelde norm van 1000 mg/Nm³. Niettemin suggereerden de raden om de BBT-studie bij toekomstige afwijkingsaanvragen uit te breiden tot vergelijkbare bedrijven in het buitenland, indien er in die sector slechts één bedrijf actief is in ons land⁵⁵.

Actieplan lood Beerse

In 2007 vertoonde één van de vier meetposten in Beerse een overschrijding van de grenswaarde voor lood (500 ng/m³). De Europese Kaderrichtlijn Lucht bepaalt dat een Lidstaat bij overschrijding van die grenswaarde een actieplan of programma moet opstellen om opnieuw aan de grenswaarde te voldoen. Dit moet gebeuren binnen de twee jaar na de waarneming. De pollutierozen duiden het bedrijf Metallo-Chimique aan als de belangrijkste bron voor de overschrijding van de grenswaarde voor lood. Hoewel het positief was dat de overheidsdiensten de overschrijdingen snel en van nabij opgevolgd hadden en de immissiewaarden al significant gedaald waren in Beerse tot ruim onder de grenswaarde, riep de Minaraad niettemin er toe op om de meetgegevens in de toekomst zo snel als mogelijk ter beschikking te stellen van het betrokken bedrijf, zodat het betrokken bedrijf incidenten in een vroeg stadium zou

kunnen detecteren. Ten slotte hechtte de Raad ook veel belang aan de actie om de plaatselijke bevolking te informeren over de luchtkwaliteit, de gezondheidseffecten en de verdere opvolging van het actieplan⁵⁶.

Straling

De Vlaamse Regering maakte vorig jaar een ontwerpbesluit op dat de norm vastlegde voor elektromagnetische golven die vast opgestelde zendantennes uitzenden. SERV en Minaraad waardeerden dat het besluit een einde wilde stellen aan het juridisch vacuüm dat ontstaan was na een arrest van het Grondwettelijk Hof. Zij vroegen echter om in aanvulling op de vooropgestelde statische normering een echt beleid uit te werken dat – vanuit een dynamisch langere termijnperspectief – actief technologische innovaties zou stimuleren die moeten leiden tot lagere stralingsniveaus.

⁵⁵ Gezamenlijk briefadvies met SERV van 24 juni 2010 over de sectorale afwijkingsaanvraag voor de productie van geëxpandeerde kleikorrels. Minaraad, 2010|32. De Raden keurden het gezamenlijke briefadvies unaniem goed.

⁵⁶ Briefadvies van 29 april over het actieplan voor de zone Beerse in uitvoering van de Richtlijnen 1996/62/EG en 1999/30/EG. Minaraad, 2010|23. De Raad keurde het advies unaniem goed.

Verder drongen de Raden aan op een geïntegreerde informatiecampaïne, een deskundig aanspreekpunt en een toegankelijke webstek over alles wat met straling te maken heeft. Ze vroegen aandacht voor de mogelijkheden die gsm-gebruikers – in het bijzonder voor kinderen en jongeren – hebben om via de aanpassing van hun gedrag de gezondheidsrisico's te beperken⁵⁷.

Milieuvergunning

Via het verzameldecreet Leefmilieu en Natuur stelde de Vlaamse Regering voor om het Milieuvergunningendecreet te wijzigen, zodat elke verandering met enig risico of elke uitbreiding van een bestaande inrichting met een klasse 3 activiteit door een milieuvergunningsaanvraag zou moeten gebeuren. Vanuit milieukundig oogpunt was dit niet logisch, aangezien klasse 3 inrichtingen per definitie de geringste impact hebben op mens en milieu. De kosten en administratieve lasten waren bijgevolg niet evenredig met de mogelijke milieuhinder. Bovendien was dit een tegenstrijdig signaal tegen de achtergrond van het verbeteren en versnellen van procedures. Daarom pleitten de Minaraad, SERV en SALV ervoor dat een toevoeging of wijziging van een klasse 3 activiteit, behorend bij een klasse 1 of 2 inrichting, altijd zou moeten kunnen gebeuren door middel van een "mededeling kleine verandering"⁵⁸.

Ecologiesteun

In 2010 wijzigde de Vlaamse Regering het Besluit over de ecologiesteun aan bedrijven voor de vierde maal in vier jaar tijd. De Minaraad wees erop dat zo vaak bijsturen nefast is voor de rechtszekerheid van het instrument. Volgens de regeling mag de Vlaamse minister van Economie een aantal parameters van de premie aanpassen om een budgettaire ontsporing te voorkomen. De Raad steunde de inspanningen om het budget in evenwicht te houden, maar pleitte tegelijk voor een voorspelbare premie en voor gelijke rechten voor alle bedrijven. Hij stelde verder vast dat het krediet van de ecologiepremie daalde en dat ook de individuele steunpercentages en het steunplafond zouden verminderen. De Raad waarschuwde er dan ook voor dat de verdere afname van de premie kan leiden tot een afnemende interesse voor het instrument.

Voorts had de Minaraad geen principiële bezwaren tegen de uitsluiting van fotovoltaïsche cellen, of van technologieën die in aanmerking komen voor wkk-certificaten en groene stroomcertificaten, op voorwaarde dat deze technologieën voldoende ondersteuning zouden krijgen via andere steunmechanismen. Het toetreden tot het *benchmark*- en auditconvenant is een voorwaarde voor het verkrijgen van een ecologiepremie. Daarom vroeg de Raad om ondubbelzinnig aan te tonen of *benchmark*- en auditconvenanten een meerwaarde betekenen voor het milieubeleid⁵⁹.

57 Gezamenlijk advies met SERV van 24 juni 2010 over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de normering van vast opgestelde zendantennes voor elektromagnetische golven tussen 10 MHz en 10 GHz. Minaraad, 2010|31. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

58 Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 29 april 2010 over het ontwerp van verzameldecreet houdende diverse bepalingen inzake Leefmilieu en Natuur. Minaraad, 2010|14. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

59 Advies van 2 september 2010 over het besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest. Minaraad, 2010|39. De Raad keurde het advies goed mits onthouding van de SERV-partners.

Bodemsanering

Het verzameldecreet Leefmilieu en Natuur wijzigde het Bodemdecreet op verschillende plaatsen. Om de termijn afdwingbaar te maken waarbinnen men bodemsaneringswerken moet uitvoeren, bepaalde het Bodemdecreet uitdrukkelijk dat de bodemsaneringswerken moeten starten binnen de termijn, die vermeld staat in het conformiteitsattest voor het bodemsaneringsproject. Verder bepaalde het Bodemdecreet uitdrukkelijk dat ook bij de overdracht van risicogronden de bodemsaneringswerken en de eventuele nazorg uitgevoerd moeten worden conform de modaliteiten van de eenzijdige verbintenis jegens de ovam. De Vlaamse Regering voorzag eenzelfde verplichting bij een versnelde overdrachtsprocedure. Minaraad, SERV en SALV gingen akkoord met deze wijzigingen.

Om verwarring te vermijden tussen de artikelen 69 en 172 van het Bodemdecreet over het opleggen van veiligheidsmaatregelen bij een bodemverontreiniging, stelde de Vlaamse Regering voor om in artikel 172 de verwijzing naar de veiligheidsmaatregelen uit het Milieuhandhavingsdecreet te schrappen. De Raden waren het hier niet mee eens omdat dit tot nog meer verwarring kon leiden⁶⁰.

⁶⁰ Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 29 april 2010 over het ontwerp van verzameldecreet houdende diverse bepalingen inzake Leefmilieu en Natuur. Minaraad, 2010|14. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

Mestdecreet

Het verzameldecreet Leefmilieu en Natuur bracht heel wat wijzigingen aan in het Mestdecreet. Zo wijzigde de Vlaamse Regering de definitie van “mest verwerken”. De regering stelde ook een vervanging voor van het begrip “nutriënten” door “stikstof”, wat er evenwel toe leidde dat het nutriënt “fosfor” niet meer in de definitie begrepen was. Minaraad, SALV en SERV wezen erop dat er voor zowel stikstof als fosfor verwerking nodig is.

De Raden hadden ook bedenkingen bij het voorstel om “socioculturele of sportieve evenementen” te aanvaarden als reden om de uitrijperiode van mest te verlengen. Om misbruik uit te sluiten, drongen ze aan op een heel precieze en restrictieve omschrijving van dit concept. De Raden vroegen eveneens om nog in 2010 de gedifferentieerde nitraatresiduwaarden toepasbaar te maken, om een correcte en ook bij de landbouwers gedragen implementatie van dit handhavinginstrument te realiseren. Ten slotte hadden de drie adviesraden nog bedenkingen bij de wijzigingen aan de artikelen over de administratieve geldboete, de meststoffen in de nabijheid van waterlopen, het gebiedsgerichte beleid, de ontheffing van verbod op bemesting bij overdracht van een perceel en het inscharringscontract⁶¹.

3.5 Deugdelijk bestuur

Instemmingsdecreten

De Vlaamse Regering vroeg de Minaraad in 2010 om advies over de wijzigingen aan het Verdrag van Espoo, dat met name de milieueffectrapportage (m.e.r.) regelt voor nadelige grensoverschrijdende milieueffecten van initiatieven. De Minaraad werkte in dit dossier samen met de Strategische Adviesraad Internationaal Vlaanderen (SARIV) en de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO). In een gezamenlijk advies sloten de Raden zich aan bij de ontwerpen van instemmingsdecreten, omdat ze oordeelden dat de voorgestelde amendementen het toepassingsgebied, de toetredingsmogelijkheden, de harmonisatie met de wetgeving, het participatief beleid en de nalevingsprocedure zouden verbeteren. Ze wezen er ook op dat er geen aanpassing van de bestaande gewestelijke m.e.r.-wetgeving nodig is omdat het Verdrag van Aarhus al omgezet is in de Europese en Vlaamse m.e.r.-regelgeving⁶².

De Minaraad stemde ook in met ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaamse, het Waalse en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de coördinatie van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie (INSPIRE). De Europese Unie had de INSPIRE-infrastructuur in 2007 opgezet om geharmoniseerde ruimtelijke informatie en milieu-informatie samen te brengen

⁶¹ Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 29 april 2010 over het ontwerp van verzameldecreet houdende diverse bepalingen inzake Leefmilieu en Natuur. Minaraad, 2010|14. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

⁶² Gezamenlijk advies met SARIV en SARO van 24 juni 2010 over de wijzigingen aan het Verdrag van Espoo. Minaraad, 2010|34. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

en deze via internetsites ter beschikking te stellen aan de belanghebbenden. De Lidstaten moesten de INSPIRE-richtlijn omzetten in de eigen regelgeving tegen 15 mei 2009. Om die reden en omdat er maar weinig vrije beleidsmarge bestond om wijzigingen aan te brengen adviseerde de Minaraad positief⁶³.

Beleidsinstrumenten

Het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM) bepaalt dat de Vlaamse Regering in de loop van het jaar dat volgt op haar aantreden een milieubeleidsplan moet vaststellen. Overeenkomstig deze bepaling werkte de Vlaamse Regering een ontwerp van Vlaams Milieubeleidsplan 2011-2015 uit, wat leidde tot een adviesvraag aan SERV en Minaraad. De SALV sloot zich aan bij de adviesactiviteit van deze Raden. In een gezamenlijk advies vroegen SERV, Minaraad en SALV dat het milieubeleidsplan 2011-2015 maximaal zou aansluiten bij de filosofie, strategische keuzes en prioriteiten van het Pact 2020. Dit was nog niet voldoende gelukt. Bovendien bleven er enkele andere belangrijke knelpunten bestaan, waardoor er vragen rezen naar de praktische betekenis van het ontwerpplan en naar de politieke wil om het uit te voeren. De Raden vroegen daarom een grondige globale hervorming van de strategische planning voor milieu en natuur, als onderdeel van een breder debat over strategische planning en beleidsontwikkeling in Vlaanderen⁶⁴.

Duurzame ontwikkeling

De Vlaamse Regering legde vorig jaar een nieuwe Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (vsdo) voor aan alle strategische adviesraden, maar tot een gezamenlijk advies kwam het niet. De Minaraad stelde vast dat de ontwerpstrategie formeel voldeed aan de decretale vereisten en dat Vlaanderen het pad van de vernieuwing insloeg, maar dat de kwaliteit van de evaluatie van de vorige vsdo beter kon. De probleemstelling was nog onvolledig en de strategie vertoonde een gebrek aan samenhang.

Het ontbreken van lange termijndoelstellingen als intermediair niveau tussen visie en kortetermijndoelstellingen was een belangrijk tekort. Dit gebrek aan samenhang maakte het transitieproces moeilijk om op te volgen en dus moeilijk te evalueren, waardoor het tussentijds bijsturen quasi onmogelijk dreigde te worden.

Nieuwe bestuursvormen kregen een prominente plaats in de nieuwe vsdo en op talrijke plaatsen trokken de beleidsmakers de coöperatiekaart. De Raad stelt zich vragen in hoeverre de bestaande participatiecapaciteit bij actoren in de beleidsarena's zou volstaan om aan de hoge verwachtingen te voldoen. De Raad adviseerde daarom doordacht om te springen met de variatie aan

⁶³ Briefadvies van 29 april 2010 over het voorontwerp van decreet houdende instemming van het samenwerkingsakkoord van... tussen de federale staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Gewest voor de coördinatie van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie. Minaraad, 2010|16. De Raad keurde het briefadvies unaniem goed.

⁶⁴ Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 30 september 2010 over het ontwerp Vlaams Milieubeleidsplan 2011-2015 (MINA-Plan 4). Minaraad, 2010|54. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

bestuursvormen die “*governance beyond government*” mogelijk maakt en om governance een aparte plaats te geven in de vso⁶⁵.

Beleidsevaluatie

In 2010 vroeg de Vlaamse administratie aan de Mineraad tweemaal om een evaluatie van totstandkomingsprocessen: een eerste maal over het Mobiliteitsplan Vlaanderen, de tweede keer over de eerste *brownfield*convenanten.

In 2003 keurde de Vlaamse Regering het Mobiliteitsplan Vlaanderen principieel goed, zonder dat dit evenwel uitmondde in een definitieve vaststelling ervan, bij gebrek aan decretale basis voor de opmaak of vaststelling van een mobiliteitsplan. Het Mobiliteitsdecreet uit 2009 voorziet ondertussen die onderbouw. Op inhoudelijk vlak kende het Mobiliteitsplan Vlaanderen 2003 een reeks tekortkomingen, vanwege een gebrek aan samenhang tussen de verschillende componenten van het plan (doelstellingen en beschikbare middelen). Daarenboven stelde de Raad vast dat er een verschil bestond qua ambitieniveau tussen het Mobiliteitsdecreet en het Besluit van de Vlaamse Regering dat de opmaak van een nieuw Mobiliteitsplan Vlaanderen regelt.

⁶⁵ Advies van 30 september 2010 over de Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling. Mineraad, 2010|56. De Raad keurde het advies goed, mits onthouding van de SERV-partners.

Waar het decreet de contouren vastlegde voor een beleidstraject dat van bij het begin inzet op interactie, beperkte het Besluit zich tot een consultatie in een relatief late fase van het traject. Ten slotte oordeelde de Minaraad dat de rol van de strategische adviesraden bij het opmaken van het Mobiliteitsplan onduidelijk was. Daarom stelde hij voor om het besluit te herwerken⁶⁶.

Het Vlaams Parlement keurde het *Brownfielddecreet* in 2007 goed. Het was de bedoeling om investeerders en projectontwikkelaars aan te zetten tot de herontwikkeling van braakliggende of onderbenutte terreinen ("*brownfields*"). Het *Brownfielddecreet* had eind 2009 moeten aflopen, waarna er een grondige evaluatie had moeten volgen. De tijdsduur voor het doorlopen van een *brownfield*traject bleek echter veel langer dan aanvankelijk was geschat. Daarom verlengde de Vlaamse Regering de looptijd van het *Brownfielddecreet* tot eind 2010 en stond een verdere verlenging tot eind 2011 in de steigers.

Omdat er nog geen enkel project volledig gerealiseerd was, was het vorig jaar ook nog niet mogelijk om de resultaten van de concrete *brownfield*convenanten te beoordelen. Daarom besliste de Vlaamse *brownfield*cel om de evaluatie toe te spitsen op het procesverloop bij de totstandkoming van de eerste 27 convenanten. De Minaraad apprecieerde het instrument "*brownfield*convenanten", omdat deze een oplossing kunnen bieden voor

⁶⁶ Advies van 28 oktober 2010 over het totstandkomingsproces van het Mobiliteitsplan Vlaanderen. Minaraad, 2010|58. De Minaraad keurde het advies unaniem goed.

lang aanslepende en geblokkeerde projecten. Niettemin vroeg hij om de termijn verder te verkorten zonder de duurzaamheid van de projecten te hypothekeren, te zorgen voor een optimale afstemming tussen de instrumenten die de ontwikkeling van *brownfields* moeten stimuleren, rechter-en-partij-situaties te vermijden bij de toekenning van vergunningen en faciliteiten, het aspect mobiliteit in een vroege fase van het project in rekening te brengen; de kennisopbouw over *brownfields* te centraliseren en een vlotte ontsluiting van de verzamelde informatie te voorzien. Ten slotte pleitte de Raad voor een preventief beleid om de veroudering van bedrijventerreinen te voorkomen en beklemtoonde hij de nood aan een visienota voor *brownfield*ontwikkeling⁶⁷.

Oprichtingsdecreten

Het verzameldecreet Leefmilieu en Natuur bevatte vorig jaar hoofdstukken over het oprichtingsdecreet van de vLM en van de Vlaamse grondenbank. Minaraad, SALV en SERV hadden geen bemerkingen bij de voorstellen van de Vlaamse Regering⁶⁸. In het programmadecreet ter begeleiding van de begroting 2011 legde de regering de fundamenten voor de oprichting van het Vlaams Energiebedrijf en de vzw I-Cleantech. De Minaraad vond de financiële hefboomfunctie essentieel en de afstemming met de andere beleidsniveaus en -domeinen noodzakelijk. Hij stelde ook dat het Vlaams Energiebedrijf in het bijzonder oog moest hebben voor de sociale aspecten van het energiebeleid. De Minaraad vond de oprichting van de vzw I-Cleantech eveneens een goed initiatief. Maar om *cleantech* niet langer te zien als een doel op zich maar eerder als een middel om tot vergroening van onze economie te komen, vond de Raad dat de regering moest vertrekken vanuit een systeembenadering en een transitie management aanpak, waarbij de *input* van alle relevante maatschappelijke actoren nodig is⁶⁹.

⁶⁷ Advies van 28 oktober 2010 over de evaluatie van de processen bij de totstandkoming van de eerste *brownfield*convenanten. 2010|61. De Minaraad keurde het briefadvies goed mits onthouding van de SERV-partner.

⁶⁸ Gezamenlijk advies met SERV en SALV van 29 april 2010 over het ontwerp van verzameldecreet houdende diverse bepalingen inzake Leefmilieu en Natuur. Minaraad, 2010|14. De Raden keurden het gezamenlijke advies unaniem goed.

⁶⁹ Advies van 28 oktober 2010 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2011. Minaraad, 2010|57. De Minaraad keurde het advies goed mits onthouding van de SERV-partner.

Sinds 1 juni 2009 is de Minaraad een rechtspersoon en is hij onderworpen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering voor de Vlaamse openbare instellingen. De Minaraad moet daarom jaarlijks zijn jaarrekening voor 15 maart neerleggen bij het Agentschap Centrale Accounting dat in staat voor het goedkeuringsproces en voor de overmaking van de rekeningen aan het Rekenhof door de Minister van Financiën en Begroting. De Minaraad dient tweemaal per jaar aan het Agentschap Centrale Accounting de stand van uitgaven en inkomsten te rapporteren.

Tijdens het jaar 2010 ontving de Minaraad enerzijds een resterend bedrag van 14.000 € met betrekking tot de dotatie 2009 en anderzijds de volledige dotatie van 2010 zijnde 1.232.000 euro (Administratieve Begroting, LA4170B, "Dotatie aan de strategische adviesraad; Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen"). De overdracht van 2009 en de voorgaande jaren was positief en bedroeg 409.216,13 euro. De totale feitelijke financiële middelen in 2010 bedroegen aldus 1.655.216,13 euro.

Voor het volledige jaar 2010 bedroegen de uitgaven 1.100.037,37 euro.

Het resterende positieve saldo op 31 december 2010 bedroeg 555.178,76 euro. Dit saldo werd overgedragen naar 2011. Het overschot had in hoofdzaak te maken met het feit dat het personeelkader van de Minaraad niet meer volledig was ingevuld.

Omdat de Minaraad vanouds op een relatief autonome wijze zijn budget beheert, is er een onafhankelijke revisor aangesteld, die toeziet op de opmaak van het jaarverslag. De personeelsdienst van de Vlaamse Overheid staat in voor de loonadministratie, zodat de Minaraad zijn financieel beheer voert op een wijze die conform is aan de vigerende reglementering. De boekhouding is gevoerd en de resultatenrekening werd opgemaakt volgens de wettelijke bepalingen.

Tabel 2 – Samenstelling secretariaat 2010

Naam	Telefoonnummer + e-mail	Functies
Jan Verheeke	02 558 01 36 jan.verheeke@minaraad.be	waarnemend secretaris
Dirk Uyttendaele	02 558 01 37 dirk.uyttendaele@minaraad.be	adjunct van de directeur – strategisch milieubeleid & water
Francis Noyen	02 558 01 38 francis.noyen@minaraad.be	adjunct van de directeur – klimaat- en omgevingsbeleid
Pieter Verbeek		adjunct van de directeur – milieurecht & governance (tot 15 februari 2010)
Ignace Decancq	02 558 01 32 ignace.decancq@minaraad.be	adjunct van de directeur – communicatie & PR
Sofie Ruyschaert	02 558 01 40 sofie.ruyschaert@minaraad.be	adjunct van de directeur – open ruimte (vanaf 2 april 2010)
Sandra Sliwa	02 558 01 39 sandra.sliwa@minaraad.be	adjunct van de directeur – Europees milieubeleid & milieurecht (vanaf 6 september 2010)
Maarten Van den Eynde	02 558 01 42 maarten.van.den.eynde@minaraad.be	adjunct van de directeur – governance (vanaf 13 september 2010)
Elise Barbé	02 558 01 34 elise.barbe@minaraad.be	adjunct van de directeur – economische aspecten milieu- en natuurbeleid (vanaf 1 oktober 2010)
Annelies Herregat		adjunct van de directeur – luchtbeleid (van 1 juli tot 31 december 2010)
Katelijne Symens	02 558 01 30 katelijne.symens@minaraad.be	deskundige – algemene ondersteuning
Gwenn Van Acker	02 558 01 35 gwenn.van.acker@minaraad.be	deskundige – directie- secretariaat
Jurgen Sleewaegen	02 558 01 45 jurgen.sleewaegen@minaraad.be	medewerker – ICT & boekhouding

Bijlage 2 – Samenstelling Minaraad 2010

Tabel 3 – Ledenlijst anno 2010

Voorzitter	
Walter Roggeman Natuurpunt	
Vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld (18):	
Milieuverenigingen (8)	
EFFECTIEVEN	PLAATSVERVANGERS
Sara Van Dyck BBL	Kristof Debrabandere BBL
Linn Dumez BBL	August Feyen BBL
Jan Turf BBL	Sabien Leemans BBL
Wim Van Gils / Erik Grietens BBL (vanaf 4 juni)	Kathelijne De Ridder BBL
Walter Roggeman Natuurpunt	Benno Geertsma Natuurpunt
Jos Gysels / Wim Van Gils Natuurpunt (vanaf 4 juni)	Annelore Nys Natuurpunt
Nathalie De Snijder Natuurpunt	Steven Van Holme Natuurpunt
Liesbeth Van Laer Natuurpunt	Peter Symens / Jos Gysels Natuurpunt (vanaf 4 juni)
Sociaal-economische organisaties (6)	
EFFECTIEVEN	PLAATSVERVANGERS
Piet Vanden Abeele UNIZO	Nele Cattoor UNIZO
Marc Van den Bosch VOKA	Karel Vervoort VOKA
Iris Penninckx Boerenbond	Saartje Degelin Boerenbond
Bert De Wel ACV	Sara Ceustermans ACV
Peter Bostyn ABVV	Cindy De Witte ABVV
Suzanne Kwanten ACLVB	Timothy De Clerck ACLVB

Organisaties verbonden aan de open ruimte (2)

EFFECTIEVEN

Philippe Casier
Landelijk Vlaanderen

Yves Lecocq
Hubertusvereniging Vlaanderen

PLAATSVERVANGERS

Marleen Van der Velden
Landelijke Gilden

Marc Coussement
VVHV

Socio-culturele organisaties die belangen van consumenten en gezinnen vertegenwoordigen (2)

EFFECTIEVEN

Arnold Vanheule
Gezinsbond

Ilse Janssens
Pasar

PLAATSVERVANGERS

Daniëlle Van Kalmthout
Gezinsbond

Kim Beuten
Ontspanning en Vakantie

Organisaties van de Vlaamse steden & gemeenten en de Vlaamse provincies (2)

EFFECTIEVEN

Peter Gorlé
VVP

Steven Verbanck
VWSG

PLAATSVERVANGERS

Jeroen Mercy
VVP

Alex Verhoeven
VWSG

Onafhankelijke deskundigen milieu en milieubeleid (4)

EFFECTIEVEN

Isabelle Larmuseau

Marc De Clercq

PLAATSVERVANGERS

Marc De Pauw

Koen Cuypers

Bijlage 3 – Aanwezigheden raadszittingen

Tabel 4 – Lijst van aanwezigheden raadszittingen 2010

1 = aanwezig; 0 = afwezig; * = extra raadszitting

Data	28 jan	8 feb *	25 mrt	29 apr	27 mei	24 jun	2 sep	23 sep	30 sep *	28 okt	25 nov *	16 dec
Aanwezigen totaal	18	18	13	16	19	19	16	17	17	15	8	13

Aanwezigheden van de milieu- en de natuurverenigingen

Bond Beter Leefmilieu

Effectieve leden

Van Dyck S.	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Dumez L.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
Turf J.	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1
Van Gils W. vanaf 4/jun Grietens E.	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1

Plaatsvervangende leden

Debrabandere K.	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1
Feyen A.	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leemans S.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
De Ridder K.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Natuurpunt

Effectieve leden

Roggeman W (voorzitter)	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
Gysels J. vanaf 4/jun Van Gils W.	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1
De Snijder N.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Van Laer L.	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0

Plaatsvervangende leden

Geertsma B.	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0
Nys A.	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	0
Vanholme S.	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Symens P. vanaf 4/jun Gysels J.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 5 – Overzicht adviezen 2010

Advies	Datum	Titel	Initiatief	Soort advies	Statuut	Hoofdauteur
2010/1		Jaarverslag 2009	-	-	Unaniem	Ignace Decancq
2010/2	28/1	Actieplannen omgevingslawaaai weg-, spoorwegverkeer en luchthaven Brussels Airport	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2010/3	28/1	Vaststelling milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren, waterbodems en grondwater	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SALV en SERV	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2010/4	28/1	Wijziging decreet Intergraal Waterbeleid ter omzetting EU-Overstromingsrichtlijn	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Annick Lamote (SERV)
2010/5	28/1	Algemene co-existentiemaatregelen voor gemodificeerde gewassen en specifieke maatregelen voor maïsgewassen	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SALV	Unaniem	Jan Verheeke
2010/6	28/1	Consensusvoorstel jacht in vogelrijk gebied WBE Damme Oostkust	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Jan Verheeke
2010/7	28/1	MBO SO ₂ en NO _x 2010-2014 voor elektriciteitsproducenten	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Peter Van Humbeeck (SERV)
2010/8	28/1	Materialendecreet	Eigen initiatief	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Annick Lamote (SERV)
2010/9	28/1	Reparatiebesluit energiepremies	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Peter Van Humbeeck (SERV)
2010/10	25/3	MBO afgedankte draagbare en industriële batterijen en accu's, afgedankte autobatterijen en accu's, afgedankte zaklampen en afvalbanden	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Francis Noyen
2010/11	25/3	Conference of parties bij Biodiversiteitsverdrag	Eigen initiatief	Advies	Unaniem	Jan Verheeke
2010/12	25/3	Wijziging werkingsgebied Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Ignace Decancq
2010/13	25/3	Instemming met Verdrag van Parijs ter bescherming van cultureel erfgoed onder water	Adviesvraag	Briefadvies	Unaniem	Jan Verheeke
2010/14	29/4	Verzameldecreet leefmilieu en natuur	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SALV en SERV	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2010/15	29/4	Programmadedcreet aanpassing begroting 2010	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding SERV-partners	Dirk Uyttendaele
2010/16	29/4	Instemming samenwerkingsakkoord voor coördinatie van infrastructuur voor ruimtelijke informatie	Adviesvraag	Briefadvies	Unaniem	Jan Verheeke

2010/17	29/4	Erkenningsaanvraag reservaat Langemeersen te Oudenaarde en Wortegem-Petegem	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2010/18	29/4	Erkenningsaanvraag reservaat Broekelei te Keerbergen	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2010/19	29/4	Erkenningsaanvraag Rotte Gaten te Kortenberg	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2010/20	29/4	Erkenningsaanvraag reservaat Bospolders, Ekers Moeras en Muisbroekbos te Antwerpen	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2010/21	29/4	Erkenningsaanvraag reservaat Zwart Goor te Merksplas	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2010/22	29/4	Erkenningsaanvraag reservaat Balker Beemden te Bocholt	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2010/23	29/4	Actieplan voor zone Beerse in uitvoering van richtlijnen luchtkwaliteit	Adviesvraag	Briefadvies	Unaniem	Francis Noyen
2010/24	27/5	Algemeen waterverkoopreglement	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Annick Lamote (SERV)
2010/25	27/5	Erkenningsaanvraag Vlaams natuurreservaat West-Vlaamse Scheldemeersen te Avelgem en Spiere-Helkijn	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2010/26	27/5	Erkenningsaanvraag reservaat Malesbroek te Geel/Meerhout	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2010/27	27/5	Wijziging steunregelingen voor landbouwbedrijven	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding SERV-partners, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2010/28	27/5	Erkenningsaanvraag Vogelbescherming Vlaanderen als gewestelijke ledenvereniging	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Ignace Decancq
2010/29	27/5	Erkenningsaanvraag Passiefhuis-Platform als gewestelijke thematische vereniging	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Ignace Decancq
2010/30	27/5	Erkenningsaanvraag KVN S als gewestelijke thematische vereniging	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Ignace Decancq
2010/31	24/6	Normering van vast opgestelde zendantennes voor elektromagnetische golven tussen 10 MHz-10 GHz	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Annick Lamote (SERV)
2010/32	24/6	Sectorale afwijkingaanvraag voor productie van geëxpandeerde kleikorrels	Adviesvraag	Gezamenlijk briefadvies met SERV	Unaniem	Annick Lamote (SERV)
2010/33	24/6	Waarborgregeling fonds ter reductie van globale energiekost	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Peter Van Humbeek (SERV)
2010/34	24/6	Wijzigingen Verdrag van Espoo	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SARIV en SARO	Unaniem	Jan Verheeke
2010/35	24/6	Jaarverslag 2009 Natura 2000 beleid in Vlaanderen	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Sofie Ruyschaert

2010/36	24/6	Vaststelling rode lijsten bij Soortenbesluit	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Sofie Ruyschaert
2010/37	24/6	Niet-consensusvoorstel jacht in vogelrijk gebied w b e De Twee Ambachten	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Sofie Ruyschaert
2010/38	2/9	Instemming samenwerkingsakkoord ter uitvoering Verdrage voor verzameling, afgifte en inname afval in Rijn- en binnenvaart	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2010/39	2/9	Toekenning steun aan ecologie-investeringen in Vlaanderen	Adviesvraag	Advies	Onthouding SERV-partners	Dirk Uyttendaele
2010/40	2/9	Wijziging w k k -certificatensysteem	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding SERV-partners	Francis Noyen
2010/41	2/9	Schuldafbouw via budgetmeters	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding SERV-partners	Francis Noyen
2010/42	2/9	Evaluatie werking regionale landschappen in 2009	Adviesvraag	Advies	Onthouding LV	Sofie Ruyschaert
2010/43	2/9	Voorlopige erkenning Regionaal Landschap Rivierenland	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Sofie Ruyschaert
2010/44	2/9	Erkenningsaanvraag natuurreservaat Kastanjebos te Herent	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2010/45	2/9	Erkenningsaanvraag natuurreservaat Hagelandse Vallei te Holsbeek	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB, LV/LG	Sofie Ruyschaert
2010/46	23/9	Bouw tweede steiger in L N G -dok Zeebrugge	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2010/47	23/9	Omzetting van EU-richtlijnen luchtkwaliteit	Adviesvraag	Gezamenlijk briefadvies met SERV	Unaniem	Francis Noyen
2010/48	23/9	Codificatie van energiebesluiten	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Peter Van Humbeeck (SERV)
2010/49	23/9	Energieconsulentenbesluit	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV	Unaniem	Peter Van Humbeeck (SERV)
2010/50	23/9	Voorlopige erkenning Regionaal Landschap Zuid-Hageland	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Sofie Ruyschaert
2010/51	23/9	Erkenningsaanvraag natuurreservaat De Vennen te Balen	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB	Sofie Ruyschaert
2010/52	23/9	Erkenningsaanvraag natuurreservaat Demerbroeken te Aarschot en Scherpenheuvel-Zichem	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB	Sofie Ruyschaert
2010/53	23/9	Erkenningsaanvraag natuurreservaat Meetjeslandse Krekengebied te Maldegem, Sint-Laureins en Assenede	Adviesvraag	Advies	Onthouding BB	Sofie Ruyschaert
2010/54	30/9	Vlaams Milieubeleidsplan 2011-2015	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SERV en SALV	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2010/55	30/9	M B O afgedankte voertuigen	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Francis Noyen
2010/56	30/9	Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling	Adviesvraag	Advies	Onthouding SERV-partners	Maarten Van den Eynde

2010/57	28/10	Programmadecreet begroting 2011	Adviesvraag	Advies	Onthouding SERV-partners	Dirk Uyttendaele
2010/58	28/10	Totstandkomingsproces van Mobiliteitsplan Vlaanderen	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Maarten Van den Eynde
2010/59	28/10	Wijziging investeringssteun landbouw	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SALV	Unaniem	Koen Carels (SALV)
2010/60	28/10	vn-Klimaattop Cancun	Eigen initiatief	Advies	Unaniem	Sandra Sliwa
2010/61	28/10	Evaluatie totstandkomingsprocessen <i>Brownfield</i> convenanten	Adviesvraag	Briefadvies	Onthouding SERV-partners	Francis Noyen
2010/62	25/11	Programmadecreet amendementen energie	Adviesvraag	Advies	Onthouding SERV-partners	Francis Noyen
2010/63	16/12	Actieplan omgevingslawaaï agglomeraties Antwerpen en Gent	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Dirk Uyttendaele
2010/64	16/12	Voorwaarden pootringen voor vogels	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Sofie Ruyschaert
2010/65	16/12	Definitieve erkenning bosgroep Midden Oost-Vlaanderen	Adviesvraag	Advies	Unaniem	Sofie Ruyschaert
2010/66	16/12	Specifieke co-existentiemaatregelen voor gemodificeerde aardappelgewassen en suikerbieten	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SALV	Unaniem	Koen Carels (SALV)
2010/67	16/12	Instemming internationale overeenkomst van 2006 inzake tropisch hout	Adviesvraag	Gezamenlijk advies met SARIV	Unaniem	Sandra Sliwa

Tabel 6 – afkortingenlijst

Afkorting	Verklaring
ABS	Access and Benefit Sharing
ABVV	Algemeen Belgisch Vakverbond
ACLVB	Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België
ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond
AEEA	Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparaten
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
BB	Boerenbond
BBB	Beter Bestuurlijk Beleid
BBL	Bond Beter Leefmilieu
BBT	Best Beschikbare Toepassing
CO ₂	Koolstofdioxide
CWEDD	Conseil Wallon pour l'Environnement et du Développement Durable
DABE	Decreet Algemene Bepalingen Energiebeleid
DABM	Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid
EEAC	European Environmental and Sustainable Development Advisory Councils
EU	Europese Unie
FIVA	Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en aquicultuursector
FRDO	Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling
FRGE	Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost
FSC	Forest Stewardship Council
GEWAS	Gekende Waardevolle Archeologische Sites
GGG	Genetisch Gemodificeerde Gewassen
GLB	Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
HVV	Hubertusvereniging Vlaanderen
IHD	Instandhoudingdoelstellingen
INBO	Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
INSPIRE	Infrastructuur voor Ruimtelijke Informatie in de Europese Unie
ITB	Instituut voor het Transport langs de Binnenwateren
ITTA	International Tropical Timber Agreement
JOKER	Jongeren- en Kindereffectenrapport
KVNS	Koninklijke Vereniging voor Natuur- en Stedenschoon

LG	Landelijke Gilden
LNE	Leefmilieu, Natuur en Energie
LNG	Liquefied Natural Gas
LV	Landelijk Vlaanderen
MBO	Milieubeleidsovereenkomst
m.e.r.	Milieueffectrapportage
MKBA	Maatschappelijke kosten batenanalyse
MKN	Milieukwaliteitsnormen
MOD	Management Ondersteunende Diensten
MoT	Milieuthema's op Tafel
MOW	Mobiliteit en Openbare Werken
NEC	National Emission Ceilings
Nm ³	Normaal kubieke meter
NME	Natuur- en milieueducatie
NO _x	Stikstofoxiden
O&V	Ontspanning en Vakantie
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
Pb	Lood
PM ₁₀	Fijnstof
PWC	Permanente Werkcommissie
REG	Rationeel Energiegebruik
S-IHD	Specifieke Instandhoudingdoelstellingen
SALV	Strategische Adviesraad Landbouw & Visserij
SAR	Strategische Adviesraad
SARIV	Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen
SARO	Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SO ₂	Zwaveloxide
SO _x	Zwaveloxiden
UNIZO	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
Vlarea	Vlaams Reglement inzake Afvalvoorkoming en beheer
Vlarem	Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning
vleva	Vlaams-Europees Verbindingsagentschap
VLIF	Vlaams Landbouwinvesteringsfonds
VLM	Vlaamse Landmaatschappij

VMM	Vlaamse Milieumaatschappij
VN	Verenigde Naties
VOKA	Vlaams Netwerk van Ondernemingen
VS	Verenigde Staten
VSDO	Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling
VHV	Vlaamse Vereniging van Hengelsportverbonden
VVP	Vereniging van de Vlaamse Provincies
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
VZW	Vereniging zonder winstoogmerk
WBE	Wildbeheerseenheid
WWF	World Wildlife Fund
WKK	Warmtekrachtkoppeling

Kliniekstraat 25, 4de verdieping, 1070 Brussel
tel. 02 558 01 30 – fax 02 558 01 31
info@minaraad.be | www.minaraad.be

